P10_TA(2024)0027

Smernice za politike zaposlovanja držav članic

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 23. oktobra 2024 o predlogu sklepa Sveta o smernicah za politike zaposlovanja držav članic (COM(2024)0599 – C10-0084/2024 – 2024/0599(NLE))

(Posvetovanje)

(C/2025/493)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju predloga Komisije Svetu (COM(2024)0599),

— ob upoštevanju člena 148(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerega se je Svet posvetoval s Parlamentom (C10-0084/2024),

— ob upoštevanju člena 84 Poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A10-0004/2024),

1. odobri predlog Komisije, kakor je bil spremenjen;

2. poziva Komisijo, naj ustrezno spremeni svoj predlog na podlagi člena 293(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije;

3. poziva Svet, naj ga obvesti, če namerava odstopiti od besedila, ki ga je odobril Parlament;

4. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje s Parlamentom, če namerava bistveno spremeniti predlog Komisije;

5. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji.

Sprememba 1

Predlog sklepa

Uvodna izjava -1 (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
	(-1) Evropski parlament pozdravlja predlog Komisije za posodobljene smernice glede zaposlovanja za države članice, zlasti njihov poudarek na izobraževanju in usposabljanju, novih tehnologijah, umetni inteligenci in algoritemskem upravljanju, ter nedavne politične pobude, npr. v zvezi s platformnim delom, cenovno dostopnimi stanovanji ter reševanjem problematike, povezane s pomanjkanjem strokovno usposobljene delovne sile. Evropski parlament v skladu s svojimi zakonodajnimi resolucijami z dne 8. julija 2015, 19. aprila 2018, 10. julija 2020 in 18. oktobra 2022 o ustreznih predlogih sklepa Sveta o smernicah za politike zaposlovanja držav članic ponovno poziva, naj bo pod enakimi pogoji kot Svet vključen v določanje integriranih smernic na ravni Unije, saj bi tako okrepili demokratično odločanje.

Sprememba 2

Predlog sklepa

Uvodna izjava 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
(1) Države članice in Unija si prizadevajo za razvoj usklajene strategije zaposlovanja ter zlasti za spodbujanje kvalificirane, usposobljene in prilagodljive delovne sile ter trgov dela, ki so usmerjeni v prihodnost in se odzivajo na gospodarske spremembe, da bi dosegle cilje polne zaposlenosti in socialnega napredka, uravnotežene rasti, visoke ravni varstva in izboljšanja kakovosti okolja, določne v členu 3 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). Države članice ob upoštevanju nacionalnih praks glede odgovornosti socialnih partnerjev obravnavajo spodbujanje zaposlovanja kot zadevo skupnega pomena in usklajujejo svoje delovanje v zvezi s tem v okviru Sveta.	(1) Države članice in Unija si prizadevajo za razvoj usklajene strategije zaposlovanja ter zlasti za spodbujanje ***kakovostnega zaposlovanja in izboljšanja delovnih pogojev,*** kvalificirane, usposobljene in prilagodljive delovne sile ter trgov dela, ki so ***vključujoči, odporni,*** usmerjeni v prihodnost in se odzivajo na gospodarske ***in demografske*** spremembe, da bi dosegle cilje polne zaposlenosti in socialnega napredka, uravnotežene rasti, visoke ravni varstva in izboljšanja kakovosti okolja, določne v členu 3 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). Države članice ob upoštevanju nacionalnih praks glede odgovornosti socialnih partnerjev obravnavajo spodbujanje ***kakovostnega*** zaposlovanja kot zadevo skupnega pomena in usklajujejo svoje delovanje v zvezi s tem v okviru Sveta.

Sprememba 3

Predlog sklepa

Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
(4) Za pospešitev ekonomskega in socialnega napredka ter navzgor usmerjene ekonomske in socialne konvergence, podpiranje zelenega in digitalnega prehoda, okrepitev industrijske baze Unije ter zagotovitev vključujočih, konkurenčnih in odpornih trgov dela v Uniji bi morale države članice odpraviti pomanjkanje delovne sile in spretnosti ter spodbujati kakovostno in vključujoče izobraževanje in usposabljanje, s posebnim poudarkom na izboljšanju osnovnih spretnosti, zlasti med prikrajšanimi dijaki, ter na naravoslovju, tehnologiji, inženirstvu in matematiki (STEM) v šolskem in visokošolskem izobraževanju, v prihodnost usmerjeno poklicno izobraževanje in usposabljanje, vseživljenjsko izpopolnjevanje in preusposabljanje, učinkovite aktivne politike trga dela ter boljše delovne pogoje in poklicne priložnosti. To je še zlasti pomembno za manj razvite, oddaljene in najbolj oddaljene regije EU, kjer so potrebe največje. Pomanjkanje se lahko nadalje odpravi z izboljšanjem pravične mobilnosti delovne sile in učečih se znotraj EU ter privabljanjem talentov iz držav zunaj EU. Poleg tega bi bilo treba okrepiti povezave	(4) Za pospešitev ekonomskega in socialnega napredka ter navzgor usmerjene ekonomske in socialne konvergence, podpiranje zelenega in digitalnega prehoda, okrepitev industrijske baze Unije ter zagotovitev vključujočih, konkurenčnih in odpornih trgov dela v Uniji***, pri čemer bi hkrati preprečili negativne socialne posledice,*** bi morale države članice ***spodbujati pravične plače in dostojne delovne pogoje, spodbujati demokracijo na delovnem mestu, socialni dialog in kolektivna pogajanja, varovati pravice delavcev,*** odpraviti pomanjkanje delovne sile in spretnosti ter spodbujati kakovostno in vključujoče izobraževanje in usposabljanje, s posebnim poudarkom na izboljšanju osnovnih ***in prečnih*** spretnosti, zlasti med prikrajšanimi dijaki, ter na naravoslovju, tehnologiji, inženirstvu in matematiki (STEM) v šolskem in visokošolskem izobraževanju, v prihodnost usmerjeno poklicno izobraževanje in usposabljanje, vseživljenjsko izpopolnjevanje in preusposabljanje, učinkovite aktivne politike trga dela ter boljše delovne pogoje in poklicne priložnosti. ***Države članice bi morale sprejeti preventivne in takojšnje intervencijske ukrepe za zmanjšanje zgodnjega opuščanja šolanja, s posebnim poudarkom na učencih, pri katerih obstaja to tveganje. Taki ukrepi bi morali vključevati psihološko podporo, mentorstvo, poklicno usmerjanje in obšolske dejavnosti za spodbujanje zanimanja in udeležbe učencev, da se zagotovi vključujoče in kakovostno izobraževanje za vse.*** To je še zlasti pomembno za manj razvite, oddaljene in najbolj oddaljene regije EU, kjer so potrebe največje. Pomanjkanje se lahko nadalje odpravi z izboljšanjem pravične mobilnosti delovne sile in učečih se znotraj EU ***med regijami v isti državi članici,*** ter privabljanjem talentov iz držav zunaj EU. ***V zvezi s tem je treba posebno pozornost nameniti osebam, ki niso zaposlene, se ne izobražujejo ali usposabljajo***

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
med sistemi izobraževanja in usposabljanja in trgom dela ter priznati spretnosti, znanje in kompetence, pridobljene z neformalnim in priložnostnim učenjem.	***(NEET), in sicer mladim, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo. Države članice bi morale spodbujati posebne politike za ponovno vključevanje mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo, v izobraževalni sistem ali na trg dela s ciljno usmerjenimi programi usposabljanja, mentorstva, usmerjanja in posredovanja zaposlitve.*** Poleg tega bi bilo treba ***nadalje*** okrepiti povezave med sistemi izobraževanja in usposabljanja in trgom dela***, podpirati pridobivanje prečnega znanja in mehkih veščin, spodbujati internacionalizacijo ponudbe izobraževanja, tudi za univerze,*** ter priznati spretnosti, znanje in kompetence, pridobljene z neformalnim in priložnostnim učenjem.

Sprememba 4

Predlog sklepa

Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
(5) Smernice so skladne z ***novim okvirom ekonomskega upravljanja EU, ki je začel veljati 30. aprila 2024,*** obstoječo zakonodajo Unije in različnimi pobudami Unije, vključno s priporočili Sveta z dne 14***,*** junija 2021 ([5]), 29. novembra 2021 ([6]), 5. aprila 2022 ([7]), 16. junija 2022 ([8]), 28. novembra 2022 ([9]), 8. decembra 2022 ([10]), 30. januarja 2023 ([11]), 12. junija 2023 ([12]) in 27. novembra 2023 ([13]), Priporočilom Komisije (EU) 2021/402 ([14]), Resolucijo Sveta z dne 26. februarja 2021 ([15]), sporočili Komisije o ustvarjanju gospodarstva po meri ljudi: akcijski načrt za socialno gospodarstvo ([16]), akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje 2021–2027 ([17]), strategiji o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030 ([18]), svežnju ukrepov za zaposlovanje invalidov ([19]), evropski strategiji oskrbe ([20]), industrijskem načrtu v okviru zelenega dogovora za neto ničelno dobo ([21]), krepitvi socialnega dialoga v Evropski uniji ([22]), boljšem ocenjevanju porazdelitvenega učinka politik držav članic ([23]) ter pomanjkanju delovne sile in spretnosti v EU: akcijski načrt ([24]), s sklepoma (EU) 2021/2316 ([25]) in (EU) 2023/936 ([26]) Evropskega parlamenta in Sveta, direktivami (EU)	(5) Smernice ***prispevajo k celovitemu izvajanju evropskega socialnega stebra, krovnih ciljev EU za leto 2030 in ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj ter*** so skladne z obstoječo zakonodajo Unije in različnimi pobudami Unije, vključno s priporočili Sveta z dne 14. junija 2021 ([5]), 29. novembra 2021 ([6]), 5. aprila 2022 ([7]), 16. junija 2022 ([8]), 28. novembra 2022 ([9]), 8. decembra 2022 ([10]), 30. januarja 2023 ([11]), 12. junija 2023 ([12]) in 27. novembra 2023 ([13]), Priporočilom Komisije (EU) 2021/402 ([14]), Resolucijo Sveta z dne 26. februarja 2021 ([15]), sporočili Komisije o ustvarjanju gospodarstva po meri ljudi: akcijski načrt za socialno gospodarstvo ([16]), akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje 2021–2027 ([17]), strategiji o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030 ([18]), svežnju ukrepov za zaposlovanje invalidov ([19]), evropski strategiji oskrbe ([20]), industrijskem načrtu v okviru zelenega dogovora za neto ničelno dobo ([21]), krepitvi socialnega dialoga v Evropski uniji ([22]), boljšem ocenjevanju porazdelitvenega učinka politik držav članic ([23]) ter pomanjkanju delovne sile in spretnosti v EU: akcijski načrt ([24]), s sklepoma (EU) 2021/2316 ([25]) in (EU) 2023/936 ([26])

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
2022/2041 ([27]), (EU) 2022/2381 ([28]) in (EU) 2023/970 ([29]) Evropskega parlamenta in Sveta ter predlogom Komisije za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. decembra 2021 o izboljšanju delovnih pogojev pri platformnem delu ([30]).	Evropskega parlamenta in Sveta, direktivami (EU) 2022/2041 ([27]), (EU) 2022/2381 ([28]), (EU) 2023/970 ([29]) ***in (EU) 2024/1500*** ([29a]) Evropskega parlamenta in Sveta ter predlogi Komisije za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. decembra 2021 o izboljšanju delovnih pogojev pri platformnem delu ([30]), ***za direktivo o uvedbi evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide*** ([30a]) ***, za direktivo o spremembi Direktive 2009/38/ES glede ustanavljanja in delovanja evropskih svetov delavcev*** ([30b]) ***ter za direktivo o izboljšanju in izvrševanju zagotavljanja delovnih pogojev pripravnikov*** ([30c]).
([5]) Priporočilo Sveta (EU) 2021/1004 z dne 14. junija 2021 o vzpostavitvi evropskega jamstva za otroke (UL L 223, 22.6.2021, str. 14).	([5]) Priporočilo Sveta (EU) 2021/1004 z dne 14. junija 2021 o vzpostavitvi evropskega jamstva za otroke (UL L 223, 22.6.2021, str. 14).
([6]) Priporočilo Sveta z dne 29. novembra 2021 o pristopih kombiniranega učenja za visokokakovostno in vključujoče primarno in sekundarno izobraževanje (UL C 504, 14.12.2021, str. 21).	([6]) Priporočilo Sveta z dne 29. novembra 2021 o pristopih kombiniranega učenja za visokokakovostno in vključujoče primarno in sekundarno izobraževanje (UL C 504, 14.12.2021, str. 21).
([7]) Priporočilo Sveta z dne 5. aprila 2022 o vzpostavljanju povezav za učinkovito evropsko sodelovanje na področju visokošolskega izobraževanja (UL C 160, 13.4.2022, str. 1).	([7]) Priporočilo Sveta z dne 5. aprila 2022 o vzpostavljanju povezav za učinkovito evropsko sodelovanje na področju visokošolskega izobraževanja (UL C 160, 13.4.2022, str. 1).
([8]) Priporočilo Sveta z dne 16. junija 2022 o evropskem pristopu k mikrodokazilom za vseživljenjsko učenje in zaposljivost (UL C 243, 27.6.2022, str. 10), Priporočilo Sveta z dne 16. junija 2022 o individualnih učnih računih (UL C 243, 27.6.2022, str. 26), Priporočilo Sveta z dne 16. junija 2022 o zagotavljanju pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost (UL C 243, 27.6.2022, str. 35) in Priporočilo Sveta z dne 16. junija 2022 o učenju za zeleni prehod in trajnostni razvoj (UL C 243, 27.6.2022, str. 1).	([8]) Priporočilo Sveta z dne 16. junija 2022 o evropskem pristopu k mikrodokazilom za vseživljenjsko učenje in zaposljivost (UL C 243, 27.6.2022, str. 10), Priporočilo Sveta z dne 16. junija 2022 o individualnih učnih računih (UL C 243, 27.6.2022, str. 26), Priporočilo Sveta z dne 16. junija 2022 o zagotavljanju pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost (UL C 243, 27.6.2022, str. 35) in Priporočilo Sveta z dne 16. junija 2022 o učenju za zeleni prehod in trajnostni razvoj (UL C 243, 27.6.2022, str. 1).
([9]) Priporočilo Sveta z dne 28. novembra 2022 o poteh do uspeha v šoli in nadomestitvi Priporočila Sveta z dne 28. junija 2011 o politikah za zmanjševanje osipa (UL C 469, 9.12.2022, str. 1).	([9]) Priporočilo Sveta z dne 28. novembra 2022 o poteh do uspeha v šoli in nadomestitvi Priporočila Sveta z dne 28. junija 2011 o politikah za zmanjševanje osipa (UL C 469, 9.12.2022, str. 1).
([10]) Priporočilo Sveta z dne 8. decembra 2022 o dostopu do cenovno dostopne visokokakovostne dolgotrajne oskrbe (UL C 476, 15.12.2022, str. 1) in Priporočilo Sveta z dne 8. decembra 2022 o vzgoji in varstvu predšolskih otrok: barcelonska cilja za leto 2030 (UL C 484, 20.12.2022, str. 1).	([10]) Priporočilo Sveta z dne 8. decembra 2022 o dostopu do cenovno dostopne visokokakovostne dolgotrajne oskrbe (UL C 476, 15.12.2022, str. 1) in Priporočilo Sveta z dne 8. decembra 2022 o vzgoji in varstvu predšolskih otrok: barcelonska cilja za leto 2030 (UL C 484, 20.12.2022, str. 1).
([11]) Priporočilo Sveta z dne 30. januarja 2023 o zadostnem minimalnem dohodku za aktivno vključevanje (UL C 41, 3.2.2023, str. 1).	([11]) Priporočilo Sveta z dne 30. januarja 2023 o zadostnem minimalnem dohodku za aktivno vključevanje (UL C 41, 3.2.2023, str. 1).
([12]) Priporočila Sveta z dne 12. junija 2023 o krepitvi socialnega dialoga v Evropski uniji (UL C/2023/1389, 6. december 2023).	([12]) Priporočila Sveta z dne 12. junija 2023 o krepitvi socialnega dialoga v Evropski uniji (UL ***C,*** C/2023/1389, 6. december 2023).
([13]) Priporočilo Sveta z dne 27. novembra 2023 o razvoju okvirnih pogojev za socialno gospodarstvo (UL C/2023/1344, 29. november 2023).	([13]) Priporočilo Sveta z dne 27. novembra 2023 o razvoju okvirnih pogojev za socialno gospodarstvo (UL ***C,*** C/2023/1344, 29. november 2023).

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
([14]) Priporočilo Komisije (EU) 2021/402 z dne 4. marca 2021 o učinkoviti aktivni podpori zaposlovanju (EASE) po krizi zaradi COVID-19 (UL L 80, 8.3.2021, str. 1).	([14]) Priporočilo Komisije (EU) 2021/402 z dne 4. marca 2021 o učinkoviti aktivni podpori zaposlovanju (EASE) po krizi zaradi COVID-19 (UL L 80, 8.3.2021, str. 1).
([15]) [15] Resolucija Sveta o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše (2021–2030) (UL C 66, 26.2.2021, str. 1).	([15]) Resolucija Sveta o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše (2021–2030) (UL C 66, 26.2.2021, str. 1).
([16]) COM(2021)0778.	([16]) COM(2021)0778.
([17]) COM(2020)0624.	([17]) COM(2020)0624.
([18]) COM(2021)0101.	([18]) COM(2021)0101.
([19]) Sveženj ukrepov za zaposlovanje invalidov za izboljšanje priložnosti invalidov na trgu dela – Zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje – Evropska komisija (europa.eu).	([19]) Sveženj ukrepov za zaposlovanje invalidov za izboljšanje priložnosti invalidov na trgu dela – Zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje – Evropska komisija (europa.eu).
([20]) COM(2022)0440.	([20]) COM(2022)0440.
([21]) COM(2023)0062.	([21]) COM(2023)0062.
([22]) COM(2023)0038 ***and*** 0040.	([22]) COM(2023)0038 ***in*** 0040.
([23]) COM(2022)0494.	([23]) COM(2022)0494.
([24]) COM(2024)0131.	([24]) COM(2024)0131.
([25]) Sklep (EU) 2021/2316 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. decembra 2021 o evropskem letu mladih (2022) (UL L 462, 28.12.2021, str. 1).	([25]) Sklep (EU) 2021/2316 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. decembra 2021 o evropskem letu mladih (2022) (UL L 462, 28.12.2021, str. 1).
([26]) Sklep (EU) 2023/936 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o evropskem letu spretnosti (UL L 125, 11.5.2023, str. 1).	([26]) Sklep (EU) 2023/936 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o evropskem letu spretnosti (UL L 125, 11.5.2023, str. 1).
([27]) Direktiva (EU) 2022/2041 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o ustreznih minimalnih plačah v Evropski uniji (UL L 275, 25.10.2022, str. 33).	([27]) Direktiva (EU) 2022/2041 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o ustreznih minimalnih plačah v Evropski uniji (UL L 275, 25.10.2022, str. 33).
([28]) Direktiva (EU) 2022/2381 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepih (UL L 315, 7.12.2022, str. 44).	([28]) Direktiva (EU) 2022/2381 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepih (UL L 315, 7.12.2022, str. 44).
([29]) Direktiva (EU) 2023/970 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o krepitvi uporabe načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske s preglednostjo plačil in mehanizmi za izvrševanje (UL L 132, 17.5.2023, str. 21).	([29]) Direktiva (EU) 2023/970 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o krepitvi uporabe načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske s preglednostjo plačil in mehanizmi za izvrševanje (UL L 132, 17.5.2023, str. 21).
	([29a]) Direktiva (EU) 2024/1500 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o standardih za organe za enakost na področju enakega obravnavanja ter enakih možnosti žensk in moških pri zaposlovanju in poklicu ter o spremembi Direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU (UL L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj).
([30]) COM(2021)0762	***([30]) COM(2021)0762.***
	([30a]) COM(2023)0512.
	([30b]) COM(2024)0014.
	([30c]) COM(2024)0132.

Sprememba 5

Predlog sklepa

Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
(6) Evropski semester združuje različne instrumente v krovni okvir za integrirano večstransko usklajevanje in nadzor ekonomskih politik ***in*** politik zaposlovanja v Uniji. Ob prizadevanju za okoljsko trajnostnost, produktivnost, pravičnost in makroekonomsko stabilnost evropski semester ***vključuje načela evropskega stebra socialnih pravic in njegovo orodje za spremljanje, tj. pregled socialnih kazalnikov,*** pri ***čemer omogoča tudi analizo tveganj*** in ***izzivov pri navzgor usmerjeni socialni konvergenci v Uniji***, ***ter*** določa tesno sodelovanje s socialnimi partnerji, civilno družbo in drugimi deležniki. Podpira tudi uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja. Ekonomske politike in politike zaposlovanja Unije in držav članic bi morale biti povezane s pravičnim prehodom Unije na podnebno nevtralno, okoljsko trajnostno in digitalno gospodarstvo, krepiti konkurenčnost, zagotavljati ***ustrezne*** delovne pogoje, spodbujati inovacije, socialno pravičnost, enake možnosti in navzgor usmerjeno socialno-ekonomsko konvergenco ter ***preprečevali*** neenakosti in regionalne razlike.	(6) Evropski semester združuje različne instrumente v krovni okvir za integrirano večstransko usklajevanje in nadzor ekonomskih***, socialnih in okoljskih*** politik ***ter*** politik zaposlovanja v Uniji. ***Komisija v sklopu celovite analize razvoja na področju zaposlovanja in socialnih zadev v okviru*** evropskega ***semestra oceni socialno-ekonomska tveganja navzgor usmerjene socialne konvergence v državah članicah ter spremlja napredek*** pri ***izvajanju načel evropskega stebra socialnih pravic na podlagi pregleda socialnih kazalnikov*** in ***načel okvira za socialno konvergenco.*** Ob prizadevanju za okoljsko trajnostnost, produktivnost, pravičnost in makroekonomsko stabilnost evropski semester določa tesno sodelovanje s socialnimi partnerji, civilno družbo in drugimi deležniki. Podpira tudi uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja***, zlasti cilja št. 5 o enakosti spolov. Politike enakosti spolov bi bilo treba vključiti in dosledno upoštevati v vseh fazah ekonomskega upravljanja***. Ekonomske politike in politike zaposlovanja Unije in držav članic bi morale biti povezane s pravičnim prehodom Unije na podnebno nevtralno***, socialno vključujoče***, okoljsko trajnostno in digitalno gospodarstvo, krepiti konkurenčnost ***in produktivnost***, zagotavljati ***dobre plače in dostojne*** delovne pogoje, spodbujati inovacije, ***demokracijo na delovnem mestu, socialni dialog in kolektivna pogajanja, spodbujati*** socialno pravičnost, enake možnosti in navzgor usmerjeno socialno-ekonomsko konvergenco***, podpirati in vlagati v otroke in mlade*** ter ***preprečevati*** neenakosti in regionalne razlike***, pa tudi odpraviti revščino***.

Sprememba 6

Predlog sklepa

Uvodna izjava 7 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Podnebne spremembe in drugi z okoljem povezani izzivi, potreba po zagotovitvi pravičnega zelenega prehoda, energetske neodvisnosti, večje konkurenčnosti neto ničelnih industrij in odprte strateške avtonomije Evrope, razvoj digitalizacije, umetne inteligence in platformnega gospodarstva, povečanje dela na daljavo in demografske spremembe korenito preobražajo gospodarstva in družbe v Uniji. Unija in njene države članice bi morale sodelovati, da bi učinkovito in proaktivno obravnavale takšne strukturne spremembe ter po potrebi prilagodile obstoječe sisteme in povezane politike ob priznavanju tesne soodvisnosti gospodarstev in trgov dela držav članic. Za to so potrebni usklajeni, ambiciozni in učinkoviti ukrepi politik tako na ravni Unije kot na nacionalni ravni ob priznavanju vloge socialnih partnerjev, in sicer v skladu s PDEU in določbami Unije o ekonomskem upravljanju ter ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic. Takšni ukrepi politike bi morali zajemati spodbujanje trajnostnih naložb v vseh regijah EU, obnovljeno zavezanost reformam in naložbam, ki se izvajajo v ustreznem zaporedju ter pospešujejo trajnostno in vključujočo gospodarsko rast, ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, spodbujanje produktivnosti, ***ustreznih*** delovnih pogojev, socialne in teritorialne kohezije, navzgor usmerjene socialno-ekonomske konvergence ***in*** odpornosti ter uresničevanje fiskalne odgovornosti.	Podnebne spremembe***, izguba biotske raznovrstnosti*** in drugi z okoljem povezani izzivi, potreba po zagotovitvi pravičnega zelenega prehoda, energetske neodvisnosti, večje konkurenčnosti neto ničelnih industrij in odprte strateške avtonomije Evrope, razvoj digitalizacije, umetne inteligence in platformnega gospodarstva, povečanje dela na daljavo in demografske spremembe korenito preobražajo gospodarstva in družbe v Uniji. Unija in njene države članice bi morale sodelovati, da bi učinkovito in proaktivno obravnavale takšne strukturne spremembe ter po potrebi prilagodile obstoječe sisteme in povezane politike ob priznavanju tesne soodvisnosti gospodarstev in trgov dela držav članic. Za to so potrebni usklajeni, ambiciozni in učinkoviti ukrepi politik tako na ravni Unije kot na nacionalni ***in regionalni*** ravni***,*** ob priznavanju vloge ***in vključevanju*** socialnih partnerjev, in sicer v skladu s PDEU in določbami Unije o ekonomskem upravljanju ter ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic. Takšni ukrepi politike bi morali zajemati spodbujanje trajnostnih naložb v vseh regijah EU, obnovljeno zavezanost reformam in naložbam, ki se izvajajo v ustreznem zaporedju ter pospešujejo trajnostno in vključujočo gospodarsko rast, ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, spodbujanje produktivnosti, ***dostojnih*** delovnih pogojev, socialne in teritorialne kohezije, navzgor usmerjene socialno-ekonomske konvergence***, socialne pravičnosti, enakih možnosti,*** odpornosti ter uresničevanje fiskalne ***in družbene*** odgovornosti.

Sprememba 7

Predlog sklepa

Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
(11) Po ruski invaziji na Ukrajino je Evropski svet v sklepih z dne 24. februarja 2022 obsodil dejanja Rusije, katerih namen je ogrožanje evropske in svetovne varnosti in stabilnosti, ter izrazil solidarnost z ukrajinskim prebivalstvom, pri čemer je poudaril, da Rusija krši mednarodno pravo in načela Ustanovne listine Združenih narodov. Začasna zaščita, ki jo zagotavlja Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/382 in je bila podaljšana z Izvedbenim sklepom Sveta (EU) 2023/2409 ([37]), v sedanjih razmerah ponuja hitro in učinkovito pomoč v državah Unije razseljenim osebam, ki bežijo pred vojaško agresijo Rusije proti Ukrajini, ter jim omogoča uživanje minimalnih pravic po vsej Uniji, ki zagotavljajo us-	(11) Po ruski invaziji na Ukrajino je Evropski svet v sklepih z dne 24. februarja 2022 obsodil dejanja Rusije, katerih namen je ogrožanje evropske in svetovne varnosti in stabilnosti, ter izrazil solidarnost z ukrajinskim prebivalstvom, pri čemer je poudaril, da Rusija krši mednarodno pravo in načela Ustanovne listine Združenih narodov. Začasna zaščita, ki jo zagotavlja Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/382 in je bila podaljšana z Izvedbenim sklepom Sveta (EU) 2023/2409 ([37]), v sedanjih razmerah ponuja hitro in učinkovito pomoč v državah Unije razseljenim osebam, ki bežijo pred vojaško agresijo Rusije proti Ukrajini, ter jim omogoča uživanje minimalnih pravic po vsej Uniji, ki zagotavljajo us-

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
trezno raven varstva. Z udeležbo na trgih dela Unije lahko razseljene osebe iz Ukrajine še naprej prispevajo h krepitvi gospodarstva Unije ter pomagajo svoji državi in ljudem doma. V prihodnosti lahko pridobljene izkušnje in spretnosti prispevajo k obnovi Ukrajine. Začasna zaščita otrokom in najstnikom brez spremstva zagotavlja pravico do zakonitega skrbništva ter dostop do vzgoje in izobraževanja. Države članice bi morale v oblikovanje, izvajanje in ocenjevanje ukrepov politik, namenjenih obravnavanju izzivov na področju zaposlovanja in spretnosti, vključno s priznavanjem kvalifikacij razseljenih oseb iz Ukrajine, še naprej vključevati socialne partnerje. Socialni partnerji imajo ključno vlogo pri blaženju posledic te vojne v smislu ohranjanja zaposlenosti in proizvodnje.	trezno raven varstva. ***V skladu z Direktivo Sveta 2001/55/ES*** ([37a]) ***je treba tako pomoč razširiti na vse razseljene osebe in begunce, ki bežijo pred vojno v Ukrajini.*** Z udeležbo na trgih dela Unije lahko razseljene osebe iz Ukrajine še naprej prispevajo h krepitvi gospodarstva Unije ter pomagajo svoji državi in ljudem doma. V prihodnosti lahko pridobljene izkušnje in spretnosti prispevajo k obnovi Ukrajine. Začasna zaščita otrokom in najstnikom brez spremstva zagotavlja pravico do zakonitega skrbništva ter dostop do vzgoje in izobraževanja***. Države članice bi morale zagotoviti, da imajo otroci, ki bežijo iz Ukrajine, pri izvajanju evropskega jamstva za otroke dostop do brezplačnih storitev, pod enakimi pogoji kot njihovi vrstniki v državi gostiteljici***. Države članice bi morale v oblikovanje, izvajanje in ocenjevanje ukrepov politik, namenjenih obravnavanju izzivov na področju zaposlovanja in spretnosti, vključno s priznavanjem kvalifikacij razseljenih oseb iz Ukrajine, še naprej vključevati socialne partnerje. Socialni partnerji imajo ključno vlogo pri blaženju posledic te vojne v smislu ohranjanja zaposlenosti in proizvodnje.
([37]) Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/382 z dne 4. marca 2022 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite (UL L 71, 4.3.2022, str. 1) ter Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2023/2409 z dne 19. oktobra 2023 o podaljšanju začasne zaščite, kot je bila uvedena z Izvedbenim sklepom (EU) 2022/382.	([37]) Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/382 z dne 4. marca 2022 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite (UL L 71, 4.3.2022, str. 1) ter Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2023/2409 z dne 19. oktobra 2023 o podaljšanju začasne zaščite, kot je bila uvedena z Izvedbenim sklepom (EU) 2022/382.
	([37a]) Direktiva Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitev začasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb (UL L 212, 7.8.2001, str. 12).

Sprememba 8

Predlog sklepa

Uvodna izjava 12 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Reforme trga dela, ki vključujejo tudi nacionalne mehanizme določanja plač, bi morale spoštovati nacionalne prakse socialnega dialoga in avtonomijo socialnih partnerjev, da bi se zagotovile pravične plače, ki omogočajo dostojen življenjski standard, trajnostno rast in navzgor usmerjeno socialno-ekonomsko konvergenco. Takšne reforme bi morale omogočati široko obravnavo socialno-ekonomskih dejavnikov, vključno z	Reforme trga dela, ki vključujejo tudi nacionalne mehanizme določanja plač, bi morale spoštovati ***in okrepiti*** nacionalne prakse socialnega dialoga***, kolektivnega pogajanja*** in avtonomijo socialnih partnerjev, da bi se zagotovile pravične plače, ki omogočajo dostojen življenjski standard, trajnostno rast in navzgor usmerjeno socialno-ekonomsko ***in teritorialno*** konvergenco. Takšne reforme bi morale omogočati

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
napredkom pri trajnostnosti, konkurenčnosti, inovacijah, ustvarjanju kakovostnih delovnih mest, delovnih pogojih, revščini zaposlenih, izobraževanju, usposabljanju in spretnostih, javnem zdravju, socialni zaščiti in vključevanju ter realnih dohodkih. Pomen socialnega dialoga pri reševanju izzivov v svetu dela, vključno z odpravljanjem pomanjkanja delovne sile in spretnosti, je bil ponovno potrjen na vrhu v Val Duchessu leta 2024.	široko obravnavo socialno-ekonomskih dejavnikov, vključno z napredkom pri trajnostnosti, konkurenčnosti, inovacijah, ustvarjanju kakovostnih delovnih mest, ***dostojnih*** delovnih pogojih, ***demokraciji na delovnem mestu, enakosti spolov,*** revščini zaposlenih, izobraževanju, usposabljanju in spretnostih, javnem zdravju, socialni zaščiti in vključevanju ter realnih dohodkih***. Države članice bi morale brez odlašanja začeti izvajati Direktivo (EU) 2022/2041. Države članice so tudi pozvane, naj sprejmejo ukrepe za zagotovitev preglednosti plač, izvajajo politike spremljanja in podjetja spodbujajo k izvajanju akcijskih načrtov, s katerimi bi dosegli enako plačilo za enako delo, v ta namen pa naj začnejo najprej učinkovito in strogo izvajati Direktivo (EU) 2023/970***. Pomen socialnega dialoga pri reševanju izzivov v svetu dela, vključno z odpravljanjem pomanjkanja delovne sile in spretnosti, je bil ponovno potrjen na vrhu v Val Duchessu leta 2024.

Sprememba 9

Predlog sklepa

Uvodna izjava 12 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Mehanizem za okrevanje in odpornost ter drugi skladi Unije podpirajo države članice pri izvajanju reform in naložb, ki so v skladu s prednostnimi nalogami Unije, s čimer povečujejo trajnostnost in odpornost gospodarstev in družb Unije ter njihovo pripravljenost na zeleni in digitalni prehod v spreminjajočih se razmerah po pandemiji COVID-19. Vojaška agresija Rusije proti Ukrajini je še poslabšala obstoječe socialno-ekonomske izzive, saj so višje cene energije še posebej prizadele gospodinjstva z nizkimi dohodki. Države članice in Unija bi morale še naprej zagotavljati blažitev socialnih posledic ter posledic za zaposlovanje in gospodarstvo ter socialno pravičen in pošten prehod, tudi ob upoštevanju, da bosta okrepljena odprta strateška avtonomija in pospešen zeleni prehod pomagala zmanjšati odvisnost od uvoza energije ter drugih strateških proizvodov in tehnologij, zlasti iz Rusije. Bistvena sta krepitev odpornosti ter zagotavljanje vključujoče in odporne družbe, v kateri so ljudje zaščiteni in sposobni predvideti in obvladati spremembe ter lahko aktivno sodelujejo v družbi in gospodarstvu.	Mehanizem za okrevanje in odpornost ter drugi skladi Unije podpirajo države članice pri izvajanju reform in naložb, ki so v skladu s prednostnimi nalogami Unije, s čimer povečujejo trajnostnost in odpornost gospodarstev in družb Unije ter njihovo pripravljenost na zeleni in digitalni prehod v spreminjajočih se razmerah po pandemiji COVID-19. Vojaška agresija Rusije proti Ukrajini je še poslabšala obstoječe socialno-ekonomske izzive, saj so višje cene energije še posebej prizadele gospodinjstva z nizkimi dohodki. Države članice in Unija bi morale še naprej zagotavljati blažitev socialnih posledic ter posledic za zaposlovanje in gospodarstvo ter socialno pravičen in pošten prehod, tudi ob upoštevanju, da bosta okrepljena odprta strateška avtonomija in pospešen zeleni prehod pomagala zmanjšati odvisnost od uvoza energije ter drugih strateških proizvodov in tehnologij, zlasti iz Rusije. Bistvena sta krepitev odpornosti ter zagotavljanje vključujoče in odporne družbe, v kateri so ljudje zaščiteni in sposobni predvideti in obvladati spremembe ter lahko aktivno sodelujejo v družbi in gospodarstvu. ***Zato je treba okrepiti demokracijo na delovnem mestu na ravni Unije in nacionalni ravni.***

Sprememba 10

Predlog sklepa

Uvodna izjava 12 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Da se podpre prehajanje na trgu dela ter v celoti izkoristi potencial trga dela, tudi v skladu s pristopom dejavnega vključevanja in v luči zelenega in digitalnega prehoda, je potreben skladen sklop aktivnih politik trga dela, ki ga sestavljajo začasne in ciljno usmerjene spodbude za zaposlovanje in prehajanje, politike spretnosti, vključno z učenjem za zeleni prehod in trajnostni razvoj, ter ciljno usmerjene, učinkovite in prilagodljive službe za zaposlovanje, kot je med drugim poudarjeno v izjavi iz La Hulpa o prihodnosti evropskega stebra socialnih pravic ([38]). Zagotoviti bi bilo treba ustrezne delovne pogoje, vključno z zdravjem in varnostjo pri delu, ter telesno in duševno zdravje delavcev.	Da se podpre prehajanje na trgu dela ter v celoti izkoristi potencial trga dela, tudi v skladu s pristopom dejavnega vključevanja in v luči zelenega in digitalnega prehoda, je potreben skladen sklop aktivnih politik trga dela, ki ga sestavljajo začasne in ciljno usmerjene spodbude za zaposlovanje in prehajanje, politike spretnosti, vključno z učenjem za zeleni prehod in trajnostni razvoj, ter ciljno usmerjene, učinkovite in prilagodljive službe za zaposlovanje, kot je med drugim poudarjeno v izjavi iz La Hulpa o prihodnosti evropskega stebra socialnih pravic ([38]). Zagotoviti bi bilo treba ustrezne delovne pogoje, vključno z zdravjem in varnostjo pri delu, ter telesno in duševno zdravje delavcev. ***Zato je nujno potreben sveženj o kakovostnem zaposlovanju, vključno z zakonodajnimi pobudami o dostojnih delovnih pogojih v zvezi z delom na daljavo, pravico do odklopa in umetno inteligenco na delovnem mestu; revizija direktiv o javnem naročanju, da se zagotovi spodbujanje kolektivnih pogajanj; pristop „vizija nič“, katerega cilj je preprečiti z delom povezane smrti, vključno s preprečevanjem nevarnosti za delavce zaradi ekstremnih vremenskih razmer, ki jih povzročajo podnebne spremembe, in psihosocialna tveganja na delovnem mestu; okvirna direktiva o shemah minimalnega dohodka; povečanje namenskega proračuna evropskega jamstva za otroke na vsaj 20 milijard EUR; in varnostne mreže, odporne na podnebne spremembe, ki prilagajanje podnebnim spremembam vključujejo v programe socialne zaščite in okvir za pobude za neposredno zaposlovanje, ki temeljijo na povpraševanju, da bi podprli vključevanje na trg dela delavcev, ki so jih prizadele spremembe trga dela ali ki so dolgotrajno brezposelni.***
([38]) Izjava iz La Hulpa o prihodnosti evropskega stebra socialnih pravic, La Hulpe, Belgija, 16. april 2024.	([38]) Izjava iz La Hulpa o prihodnosti evropskega stebra socialnih pravic, La Hulpe, Belgija, 16. april 2024.

Sprememba 11

Predlog sklepa

Uvodna izjava 13 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Odpraviti bi bilo treba vse oblike diskriminacije, zagotoviti enakost spolov in ***podpreti*** zaposlovanje mladih. Zagotoviti bi bilo treba enak dostop in enake možnosti za vse ter ***zmanjšati*** revščino in socialno izključenost, ***še posebej med otroki***, ***invalidi in*** Romi, zlasti z zagotavljanjem učinkovitega de-	***Izkoreniniti*** bi bilo treba vse oblike diskriminacije, zagotoviti enakost spolov in ***spodbujati*** zaposlovanje mladih ***in oseb, starih nad 50 let***. Zagotoviti bi bilo treba enak dostop in enake možnosti za vse ter ***odpraviti*** revščino in socialno izključenost, ***pri čemer bi bilo treba posebno pozornost nameniti ranljivim skupinam, tj. otrokom, invalidom***, ***staršem samohranilcem, etničnim manjšinam, kot so*** Romi, ***osebam LGBTIQA+, prebivalcem oddaljenih in podeželskih območij ter starejšim. To bi bilo treba storiti*** zlasti z zagotavljanjem učinkovitega delovanja trgov dela ter ustreznih in vključujočih sistemov socialne zaščite, kot je določeno v Priporočilu Sveta z dne 8. novembra 2019 in Priporočilu

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
lovanja trgov dela ter ustreznih in vključujočih sistemov socialne zaščite, kot je določeno v Priporočilu Sveta z dne 8. novembra 2019 in Priporočilu Sveta z dne 30. januarja 2023 ([39]). Poleg tega bi bilo treba odpraviti ovire za udeležbo v vključujočem in v prihodnost usmerjenem izobraževanju, usposabljanju, vseživljenjskem učenju in na trgu dela, države članice pa bi morale vlagati v vzgojo in varstvo predšolskih otrok v skladu z evropskim jamstvom za otroke in Priporočilom Sveta o vzgoji in varstvu predšolskih otrok („barcelonska cilja za leto 2030“), v povečanje privlačnosti in vključevalnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja v skladu s Priporočilom Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter v digitalne in zelene spretnosti v skladu z akcijskim načrtom za digitalno izobraževanje, Priporočilom Sveta o učenju za zeleni prehod in trajnostni razvoj ter Priporočilom Sveta o poteh do uspeha v šoli. Dostop do cenovno dostopnih stanovanj, tudi s socialnimi stanovanji, je temeljni pogoj za zagotavljanje enakih možnosti. Glede na morebitna prihodnja zdravstvena tveganja in staranje družbe je še zlasti pomemben pravočasen in enak dostop do cenovno dostopne visokokakovostne dolgotrajne oskrbe v skladu s Priporočilom Sveta o dostopu do cenovno dostopne visokokakovostne dolgotrajne oskrbe ter do zdravstvenih storitev, vključno s preventivnimi ukrepi in spodbujanjem zdravstvenega varstva.	Sveta z dne 30. januarja 2023 ([39]). Poleg tega bi bilo treba odpraviti ovire za udeležbo v vključujočem in v prihodnost usmerjenem izobraževanju, usposabljanju***, preusposabljanju***, vseživljenjskem učenju in na trgu dela, države članice pa bi morale vlagati v vzgojo in varstvo predšolskih otrok v skladu z evropskim jamstvom za otroke in Priporočilom Sveta o vzgoji in varstvu predšolskih otrok („barcelonska cilja za leto 2030“), v povečanje privlačnosti in vključevalnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja v skladu s Priporočilom Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter v digitalne in zelene spretnosti v skladu z akcijskim načrtom za digitalno izobraževanje, Priporočilom Sveta o učenju za zeleni prehod in trajnostni razvoj ter Priporočilom Sveta o poteh do uspeha v šoli. Dostop do ***dostojnih in*** cenovno dostopnih stanovanj, tudi s socialnimi stanovanji, je temeljni pogoj za zagotavljanje enakih možnosti***, zato bi morale Unija in države članice nujno ukrepati ter pomagati zagotoviti cenovno dostopna stanovanja za vse. Brezdomstvo je ena najskrajnejših oblik socialne izključenosti, ki negativno vpliva na telesno in duševno zdravje, dobrobit in kakovost življenja ljudi, pa tudi na njihove možnosti za zaposlitev in dostop do drugih ekonomskih in socialnih storitev***. Glede na morebitna prihodnja zdravstvena tveganja in staranje družbe je še zlasti pomemben pravočasen in enak dostop do cenovno dostopne visokokakovostne dolgotrajne oskrbe v skladu s Priporočilom Sveta o dostopu do cenovno dostopne visokokakovostne dolgotrajne oskrbe ter do zdravstvenih storitev, vključno s preventivnimi ukrepi in spodbujanjem zdravstvenega varstva. ***Prav tako je treba spodbujati ukrepanje, da bi se zmanjšale obstoječe razlike v kupni moči med regijami in znotraj držav članic, saj lahko bolj vključujoča navzgor usmerjena socialno-ekonomska konvergenca pozitivno vpliva na porazdelitev priložnosti po vsej Uniji. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti premalo plačanim poklicem, na primer učiteljem in drugim strokovnjakom na področju izobraževanja, strokovnjakom v socialnem in zdravstvenem sektorju ter delavcem v prometu in kmetijstvu. Države članice bi morale v svoje univerzitetne učne načrte vključiti tudi programe, ki spodbujajo razumevanje in spoštovanje temeljnih načel Unije, kot so demokracija, človekove pravice in pravna država, saj bi to prispevalo k večji ozaveščenosti in aktivni udeležbi mladih v evropskem demokratičnem življenju.***
([39]) Priporočilo Sveta z dne 30. januarja 2023 o zadostnem minimalnem dohodku za aktivno vključevanje (UL C 41, 3.2.2023, str. 1).	([39]) Priporočilo Sveta z dne 30. januarja 2023 o zadostnem minimalnem dohodku za aktivno vključevanje (UL C 41, 3.2.2023, str. 1).

Sprememba 12

Predlog sklepa

Uvodna izjava 13 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
V skladu s strategijo o pravicah invalidov ([40]), v kateri so bile države članice pozvane k določitvi ciljev na področju zaposlovanja in izobraževanja odraslih za invalide, bi bilo treba še bolj izkoristiti potencial invalidov, da prispevajo h gospodarski rasti in socialnemu razvoju. V strateškem okviru EU za Rome je poudarjena zmogljivost marginaliziranih romskih skupnosti za zmanjšanje pomanjkanja delovne sile in spretnosti, njegov cilj pa je zmanjšati vrzel v zaposlenosti med Romi in splošnim prebivalstvom vsaj za polovico ([41]). Nove tehnologije in razvijajoča se delovna mesta po vsej Uniji omogočajo prožnejše ureditve dela, večjo produktivnost ter boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, obenem pa prispevajo k uresničevanju zelenih zavez Unije. Te spremembe prinašajo tudi nove izzive za trge dela, saj vplivajo na delovne pogoje, zdravje in varnost pri delu ter dejanski dostop delavcev in samozaposlenih do ustrezne socialne zaščite. Države članice bi morale zagotoviti, da nove oblike organizacije dela prinašajo kakovostna ter ustrezna zdrava in varna delovna mesta in delovne pogoje ter usklajeno poklicno in zasebno življenje, hkrati pa ohranjajo uveljavljene pravice iz dela in socialne pravice ter krepijo evropski socialni model.	V skladu s strategijo o pravicah invalidov ([40]), v kateri so bile države članice pozvane k določitvi ciljev na področju zaposlovanja in izobraževanja odraslih za invalide, bi bilo treba še bolj izkoristiti potencial invalidov, da prispevajo h gospodarski rasti in socialnemu razvoju. V strateškem okviru EU za Rome je poudarjena zmogljivost marginaliziranih romskih skupnosti za zmanjšanje pomanjkanja delovne sile in spretnosti, njegov cilj pa je zmanjšati vrzel v zaposlenosti med Romi in splošnim prebivalstvom vsaj za polovico ([41]). Nove tehnologije in razvijajoča se delovna mesta po vsej Uniji omogočajo prožnejše ureditve dela, večjo produktivnost ter boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, obenem pa prispevajo k uresničevanju zelenih zavez Unije. Te spremembe prinašajo tudi nove izzive za trge dela, saj vplivajo na delovne pogoje, zdravje in varnost pri delu ter dejanski dostop delavcev in samozaposlenih do ustrezne socialne zaščite. Države članice bi morale zagotoviti, da nove oblike organizacije dela prinašajo kakovostna ter ustrezna zdrava in varna delovna mesta in delovne pogoje ter usklajeno poklicno in zasebno življenje, ***prispevajo k aktivnemu in zdravemu staranju,*** hkrati pa ohranjajo uveljavljene pravice iz dela in socialne pravice ter krepijo evropski socialni model.
([40]) COM(2021)0101.	([40]) COM(2021)0101.
([41]) Strateški okvir EU za enakost, vključevanje in udeležbo Romov za obdobje 2020–2030, COM(2020)0620.	([41]) Strateški okvir EU za enakost, vključevanje in udeležbo Romov za obdobje 2020–2030, COM(2020)0620.

Sprememba 13

Predlog sklepa

Priloga – smernica 5 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Države članice bi morale dejavno spodbujati trajnostno socialno tržno gospodarstvo ter olajševati in podpirati naložbe v ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, tudi z izkoriščanjem potenciala v zvezi z digitalnim in zelenim prehodom, glede na krovne cilje Unije in nacionalne krovne cilje za leto 2030 v zvezi z zaposlovanjem. V ta namen bi morale ***zmanjšati ovire***, ***s katerimi se podjetja soočajo pri zaposlovanju,*** spodbujati odgovorno podjetništvo in resnično samozaposlovanje ***ter*** zlasti podpirati ustanavljanje in rast mikro, malih in srednjih podjetij, med drugim z dostopom do financiranja. Države članice bi morale dejavno spodbujati razvoj socialne-	Države članice bi morale dejavno spodbujati trajnostno socialno tržno gospodarstvo ter olajševati in podpirati naložbe v ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, tudi z izkoriščanjem potenciala v zvezi z digitalnim in zelenim prehodom, glede na krovne cilje Unije in nacionalne krovne cilje za leto 2030 v zvezi z zaposlovanjem. ***Prehod na trajnostno, obnovljivo in krožno gospodarstvo, če je ustrezno načrtovan in financiran, v večini sektorjev prinaša potencial za ustvarjanje znatnega števila novih delovnih mest, pa tudi za preoblikovanje obstoječih delovnih mest v zelena in trajnostna delovna mesta. V*** ta namen bi morale ***države članice olajšati postopek zaposlovanja za podjetja***, ***znatno vlagati v zeleni prehod ter*** spodbujati ***poklicno izobraževanje in usposabljanje,*** odgovorno podjetništvo in resnično samozaposlovanje***, tudi med ženskami, mladimi, starejšimi in drugimi prikrajšanimi skupinami.*** Zlasti ***bi morale*** podpirati ustanavljanje in rast mikro, malih in srednjih podjetij, med drugim z ***boljšim*** dostopom do financiranja. Države članice bi morale

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
ga gospodarstva, vključno s socialnimi podjetji, in v celoti izkoristiti njegov potencial. Razviti bi morale ustrezne ukrepe in strategije za socialno gospodarstvo***,*** pospeševati socialne inovacije ***in*** spodbujati poslovne modele, ki ustvarjajo kakovostne zaposlitvene možnosti in socialno varstvo, zlasti na lokalni ravni, vključno v krožnem gospodarstvu in na območjih, ki jih je najbolj prizadel prehod na zeleno gospodarstvo, med drugim s ciljno usmerjeno finančno in tehnično podporo.	***v celoti izvajati akcijski načrt za socialno gospodarstvo in zeleni dogovor ter*** dejavno spodbujati razvoj socialnega gospodarstva, vključno s socialnimi podjetji, in v celoti izkoristiti njegov potencial. Razviti bi morale ustrezne ukrepe in strategije za socialno gospodarstvo ***ter*** pospeševati socialne inovacije***. Poleg tega bi morale*** spodbujati poslovne modele, ki ustvarjajo kakovostne zaposlitvene možnosti in socialno varstvo, zlasti na lokalni ravni, vključno v krožnem gospodarstvu in na območjih, ki jih je najbolj prizadel prehod na zeleno gospodarstvo, med drugim s ciljno usmerjeno finančno in tehnično podporo.

Sprememba 14

Predlog sklepa

Priloga – smernica 5 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Dobro zasnovane ureditve skrajšanega delovnega časa in podobne ureditve so pomembne za okrepitev odpornosti na morebitne gospodarske pretrese in/ali pretrese na trgu dela. Z ***olajšanjem*** in ***podpiranjem procesov*** prestrukturiranja ter ***prerazporeditvijo*** delovne sile iz sektorjev v zatonu v tiste v vzponu ***lahko tudi podprejo*** strukturne spremembe ***ter*** s tem ***povečajo*** produktivnost, ***ohranjajo*** zaposlenost in ***prispevajo*** k posodobitvi gospodarstva, med drugim z razvojem povezanih spretnosti. Razmisliti bi bilo treba o dobro zasnovanih spodbudah za zaposlovanje in prehajanje ter ukrepih za izpopolnjevanje in preusposabljanje, da se podpreta ustvarjanje kakovostnih delovnih mest in prehajanje skozi celotno delovno življenje ter odpravi pomanjkanje delovne sile in spretnosti, tudi glede na digitalni in zeleni prehod, demografske spremembe ter posledice vojaške agresije Rusije proti Ukrajini.	Dobro zasnovane ureditve skrajšanega delovnega časa***, kot so tiste, zasnovane pri evropskem instrumentu za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah,*** in podobne ureditve so pomembne za okrepitev odpornosti na morebitne gospodarske pretrese in/ali pretrese na trgu dela. ***Države članice bi se morale odzvati na posledice sedanjih in prihodnjih kriz, tudi na vse večje posledice podnebnih sprememb, kot so vročinski valovi, suše ali požari v naravi, za trg dela.*** Z ***ureditvami skrajšanega delovnega časa je mogoče tudi olajšati*** in ***podpirati procese*** prestrukturiranja ter ***prerazporeditev*** delovne sile iz sektorjev v zatonu v tiste v vzponu ***ter tako podpreti*** strukturne spremembe***,*** s tem ***pa povečati*** produktivnost, ***ohraniti*** zaposlenost in ***prispevati*** k posodobitvi gospodarstva, med drugim z razvojem povezanih spretnosti. Razmisliti bi bilo treba o dobro zasnovanih spodbudah za zaposlovanje in prehajanje***, vseživljenjskem učenju, poklicnem izobraževanju in usposabljanju*** ter ukrepih za izpopolnjevanje in preusposabljanje, ***oblikovanih v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji,*** da se podpreta ustvarjanje kakovostnih delovnih mest in prehajanje skozi celotno delovno življenje ter odpravi pomanjkanje delovne sile in spretnosti, tudi glede na digitalni in zeleni prehod, demografske spremembe ter posledice vojaške agresije Rusije proti Ukrajini. ***Težave pri zaposlovanju in pomanjkanje delovne sile so značilni zlasti za sektorje z zahtevnimi delovnimi pogoji in nekakovostnimi delovnimi mesti. Ustvarjanje kakovostnih delovnih mest in izvajanje strategij njihovega ohranjanja sta zato bistvena načina za privabljanje kvalificiranih delavcev. Države članice bi morale delodajalce spodbujati, da zagotovijo dostojne delovne in zaposlitvene pogoje ter vlagajo v svojo delovno silo.***

Sprememba 16

Predlog sklepa

Priloga – smernica 5 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Države članice, tudi tiste z zakonsko določenimi minimalnimi plačami, bi morale spodbujati kolektivna pogajanja pri določanju plač in zagotoviti učinkovito vključenost socialnih partnerjev na pregleden in predvidljiv način ter tako omogočiti ustrezno prilagajanje plač spremembam produktivnosti in spodbujati pravične plače za dostojen življenjski standard, pri čemer bi morale posebno pozornost nameniti skupinam z nižjimi in srednjimi dohodki, da se okrepi navzgor usmerjena socialno-ekonomska konvergenca. Mehanizmi določanja plač bi morali upoštevati tudi socialno-ekonomske razmere, med drugim rast zaposlovanja, konkurenčnost, kupno moč ter razvoj v regijah in sektorjih. Države članice in socialni partnerji bi morali ob spoštovanju nacionalnih praks in avtonomije socialnih partnerjev zagotoviti, da imajo vsi delavci ustrezne plače, tako da so neposredno ali posredno zaščiteni na podlagi kolektivnih pogodb ali ustreznih zakonsko določenih minimalnih plač, pri čemer se upošteva njihov učinek na konkurenčnost, ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, kupno moč in revščino zaposlenih.	Države članice, tudi tiste z zakonsko določenimi minimalnimi plačami, bi morale spodbujati kolektivna pogajanja pri določanju plač in zagotoviti učinkovito vključenost socialnih partnerjev na pregleden in predvidljiv način ter tako omogočiti ustrezno prilagajanje plač ***dolgoročnim*** spremembam produktivnosti***, inflaciji*** in ***življenjskim stroškom ter*** spodbujati pravične plače za dostojen življenjski standard ***vseh delavcev***, pri čemer bi morale posebno pozornost nameniti skupinam z nižjimi in srednjimi dohodki, da se okrepi navzgor usmerjena socialno-ekonomska konvergenca. Mehanizmi določanja plač bi morali upoštevati tudi socialno-ekonomske razmere, med drugim rast zaposlovanja, konkurenčnost, kupno moč ter razvoj v regijah in sektorjih. Države članice in socialni partnerji bi morali ob spoštovanju nacionalnih praks in avtonomije socialnih partnerjev zagotoviti, da imajo vsi delavci ustrezne plače, tako da so neposredno ali posredno zaščiteni na podlagi kolektivnih pogodb ali ustreznih zakonsko določenih minimalnih plač, pri čemer se upošteva njihov učinek na konkurenčnost, ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, kupno moč in revščino zaposlenih.

Sprememba 17

Predlog sklepa

Priloga – smernica 5 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
	Da bi preprečili selitev podjetij, ki prejmejo evropsko pomoč, je bistveno pregledati dosedanja pravila o državni pomoči in programe financiranja ter zasnovati strateške rešitve za to, da svojo industrijsko bazo zadržimo v Uniji. To zajema povečanje evropske strateške avtonomije in spodbujanje trdne evropske industrijske politike. Poleg tega morajo prehod spremljati socialni in zaposlitveni ukrepi, s katerimi bomo zagotovili pravičen prehod za vse in da v tem procesu ne bo zapostavljen noben delavec ali skupnost.

Sprememba 18

Predlog sklepa

Priloga – smernica 6 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
V kontekstu digitalnega in zelenega prehoda, demografskih sprememb in vojaške agresije Rusije proti Ukrajini bi morale države članice spodbujati trajnostnost, produktivnost, konkurenčnost, zaposljivost ***in*** razvoj ***človeškega kapitala, tako da pospešujejo*** vseživljenjsko pridobivanje spretnosti in kompetenc ter se ***odzivajo*** na sedanje in prihodnje potrebe trga dela, tudi glede na krovne cilje Unije in nacionalne krovne cilje za leto 2030 v zvezi s spretnostmi. Države članice bi morale tudi posodobiti svoje sisteme izobraževanja in usposabljanja ter vlagati vanje, da bi poskrbele za visokokakovostno in vključujoče izobraževanje in usposabljanje, vključno s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem, izboljšale rezultate izobraževanja ter zagotavljanje spretnosti in kompetenc, potrebnih za zeleni in digitalni prehod, ter zagotovile dostop do digitalnega učenja, jezikovnega usposabljanja (na primer v primeru beguncev, tudi iz Ukrajine, ali pri olajšanju dostopa do trga dela v čezmejnih regijah) in pridobivanja podjetniških spretnosti. Sodelovati bi morale s socialnimi partnerji, izvajalci izobraževanja in usposabljanja, podjetji in drugimi deležniki, tudi glede na akcijski načrt za odpravljanje pomanjkanja delovne sile in spretnosti, ki ga je Komisija predstavila marca 2024, da se odpravijo strukturne pomanjkljivosti sistemov izobraževanja in usposabljanja ter izboljšata njihova kakovost in ustreznost glede na potrebe trga dela, tudi s ciljno usmerjeno finančno in tehnično podporo. To bi prispevalo tudi k omogočanju zelenega in digitalnega prehoda, odpravi neskladij v spretnostih in pomanjkanja delovne sile, med drugim za dejavnosti, povezane z neto ničelnimi in digitalnimi industrijami, vključno z dejavnostmi, ki so pomembne za gospodarsko varnost EU, in tistimi, ki so povezane z zelenim prehodom, kot je uvajanje energije iz obnovljivih virov ali prenova stavb.	V kontekstu digitalnega in zelenega prehoda, demografskih sprememb in vojaške agresije Rusije proti Ukrajini bi morale države članice spodbujati trajnostnost, produktivnost, ***vključevalnost,*** konkurenčnost, zaposljivost ***ter*** razvoj ***in*** vseživljenjsko pridobivanje spretnosti in kompetenc ter se ***odzivati*** na sedanje in prihodnje potrebe trga dela, tudi glede na krovne cilje Unije in nacionalne krovne cilje za leto 2030 v zvezi s spretnostmi. Države članice bi morale tudi posodobiti svoje sisteme izobraževanja in usposabljanja ter vlagati vanje, da bi poskrbele za visokokakovostno in vključujoče izobraževanje in usposabljanje, vključno s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem, izboljšale rezultate izobraževanja ter zagotavljanje spretnosti in kompetenc, potrebnih za zeleni in digitalni prehod, ter zagotovile dostop do digitalnega učenja, jezikovnega usposabljanja (na primer v primeru beguncev, tudi iz Ukrajine, ali pri olajšanju dostopa do trga dela v čezmejnih regijah) in pridobivanja podjetniških spretnosti***, ki še niso vključene v tipične izobraževalne načrte***. Sodelovati bi morale s socialnimi partnerji, izvajalci izobraževanja in usposabljanja, podjetji in drugimi deležniki, tudi glede na akcijski načrt za odpravljanje pomanjkanja delovne sile in spretnosti, ki ga je Komisija predstavila marca 2024, da se odpravijo strukturne pomanjkljivosti sistemov izobraževanja in usposabljanja ter izboljšata njihova kakovost in ustreznost glede na potrebe trga dela, tudi s ciljno usmerjeno finančno in tehnično podporo. ***V skladu z ustreznimi konvencijami Mednarodne organizacije dela bi bilo treba spodbujati pravico do plačanega študijskega dopusta za namene poklica in dela, da bi delavcem omogočili udeležbo v programih usposabljanja med delovnim časom in brez stroškov za delavce.*** To bi prispevalo tudi k omogočanju zelenega in digitalnega prehoda, odpravi neskladij v spretnostih in pomanjkanja delovne sile, med drugim za dejavnosti, povezane z neto ničelnimi in digitalnimi industrijami, vključno z dejavnostmi, ki so pomembne za gospodarsko varnost EU, in tistimi, ki so povezane z zelenim prehodom, kot je uvajanje energije iz obnovljivih virov ali prenova stavb. ***Dostojni delovni pogoji, kot so pravična plača, standardne pogodbe o zaposlitvi, dostop do socialne zaščite, možnosti vseživljenjskega učenja, zdravje in varnost pri delu, ustrezna usklajenost poklicnega in zasebnega življenja, razumen delovni čas, zastopanost delavcev, demokracija na delovnem mestu in kolektivno pogajanje, imajo ključno vlogo pri privabljanju in ohranjanju kvalificiranih delavcev.***

Sprememba 19

Predlog sklepa

Priloga – smernica 6 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Posebno pozornost bi bilo treba nameniti obravnavi upada učnega uspeha mladih, zlasti pri osnovnih spretnostih. Potrebni so ukrepi za spopadanje z izzivi učiteljskega poklica, vključno z njegovo privlačnostjo, odpravo pomanjkanja učiteljev in potrebo po vlaganju v digitalne spretnosti in kompetence učiteljev in mentorjev. Poleg tega bi morali sistemi izobraževanja in usposabljanja vsem učečim se zagotoviti ključne kompetence, vključno z osnovnimi in digitalnimi spretnostmi, prečnimi kompetencami in – glede na grožnjo dezinformacij – kritičnim mišljenjem, saj se jih tako opremi za prilagodljivost in odpornost za celotno življenje, obenem pa zagotoviti, da bodo učitelji usposobljeni za spodbujanje teh kompetenc pri učečih se. Države članice bi morale delovno sposobne odrasle podpirati pri dostopu do usposabljanja ter okrepiti spodbujanje posameznikov in njihovo motivacijo za iskanje usposabljanj, med drugim z individualnimi učnimi računi, kadar je to ustrezno, in zagotavljanjem njihove prenosljivosti med poklicnimi prehodi ter zanesljivim sistemom ocenjevanja kakovosti usposabljanja. Države članice bi morale preučiti uporabo mikrodokazil v podporo vseživljenjskemu učenju in zaposljivosti. Vsem bi morale omogočiti, da predvidijo potrebe trga dela in se jim bolje prilagodijo, zlasti s stalnim izpopolnjevanjem in preusposabljanjem ter zagotavljanjem integriranega svetovalnega dela, da se podpre pravičen in pošten prehod za vse, okrepijo zaposlovanje, družbeni rezultati in produktivnost, odpravijo pomanjkanje delovne sile na trgu dela in neskladja v spretnostih, izboljša splošna odpornost gospodarstva na pretrese in olajšajo morebitne prilagoditve.	Posebno pozornost bi bilo treba nameniti obravnavi ***vsakršnega*** upada učnega uspeha mladih, zlasti pri osnovnih spretnostih. Potrebni so ukrepi za spopadanje z izzivi učiteljskega poklica, vključno z njegovo privlačnostjo, odpravo pomanjkanja učiteljev in potrebo po vlaganju v digitalne spretnosti in kompetence učiteljev in mentorjev. Poleg tega bi morali sistemi izobraževanja in usposabljanja vsem učečim se zagotoviti ključne kompetence, vključno z osnovnimi in digitalnimi spretnostmi, prečnimi kompetencami in – glede na grožnjo dezinformacij – kritičnim mišljenjem, saj se jih tako opremi za prilagodljivost in odpornost za celotno življenje***, kar je potrebno za uspešen prehod, zlasti v okviru podnebnih sprememb***, obenem pa zagotoviti, da bodo učitelji usposobljeni za spodbujanje teh kompetenc pri učečih se. Države članice bi morale delovno sposobne odrasle podpirati pri dostopu do usposabljanja ter okrepiti spodbujanje posameznikov in njihovo motivacijo za iskanje usposabljanj, med drugim z individualnimi učnimi računi, kadar je to ustrezno, in zagotavljanjem njihove prenosljivosti med poklicnimi prehodi ter zanesljivim sistemom ocenjevanja kakovosti usposabljanja. Države članice bi morale preučiti uporabo mikrodokazil v podporo vseživljenjskemu učenju in zaposljivosti. Vsem bi morale omogočiti, da predvidijo potrebe trga dela in se jim bolje prilagodijo, zlasti s stalnim izpopolnjevanjem in preusposabljanjem ter zagotavljanjem integriranega svetovalnega dela, da se podpre pravičen in pošten prehod za vse, ***s posebnim poudarkom na delavcih, starejših od 50 let, ter da*** okrepijo zaposlovanje, družbeni rezultati in produktivnost, odpravijo pomanjkanje delovne sile na trgu dela in neskladja v spretnostih, izboljša splošna odpornost gospodarstva na pretrese in olajšajo morebitne prilagoditve.

Sprememba 20

Predlog sklepa

Priloga – smernica 6 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Države članice bi morale spodbujati enake možnosti za vse z odpravo neenakosti v sistemih izobraževanja in usposabljanja, tudi v smislu regionalne pokritosti. Zlasti bi bilo treba otrokom zagotoviti dostop do cenovno dostopne in visokokakovostne vzgoje in varstva predšolskih otrok v skladu z novima „barcelonskima ciljema“ in evropskim jamstvom za otroke. Države članice bi morale na splošno zvišati ravni izobrazbe, zmanjšati število mladih, ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje, podpirati enak dostop otrok iz pri-	Države članice bi morale spodbujati enake možnosti za vse z odpravo neenakosti v sistemih izobraževanja in usposabljanja, tudi v smislu regionalne pokritosti. Zlasti bi bilo treba otrokom zagotoviti dostop do cenovno dostopne in visokokakovostne vzgoje in varstva predšolskih otrok v skladu z novima „barcelonskima ciljema“ in evropskim jamstvom za otroke. Države članice bi morale na splošno zvišati ravni izobrazbe, zmanjšati število mladih, ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje, podpirati enak dostop otrok iz pri-

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
krajšanih skupin in oddaljenih območij do izobraževanja, povečati privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja, podpirati dostop do terciarnega izobraževanja in delež ljudi s terciarno izobrazbo ter povečati število diplomantov, zlasti žensk, s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM) tako na ravni poklicnega izobraževanja in usposabljanja kot v terciarnem izobraževanju. Podpreti bi bilo treba tudi vrhunsko uspešnost in odličnost pri rezultatih izobraževanja, saj sta pomembni pri spodbujanju prihodnjega inovacijskega potenciala EU. Države članice bi morale mladim olajšati prehod iz izobraževanja v zaposlitev s kakovostnimi pripravništvi in vajeništvi ter povečati udejstvovanje odraslih v nenehnem učenju, predvsem tistih s prikrajšanim ozadjem in najmanj usposobljenih. Ob upoštevanju novih zahtev digitalnih, zelenih in starajočih se družb bi morale nadgraditi in povečati ponudbo prožnega začetnega in nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter udeležbo v njem, okrepiti učenje na delovnem mestu v svojih sistemih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, tudi z dostopnim, kakovostnim in učinkovitim vajeništvom, ter podpirati nizko usposobljene odrasle, da bi ti ostali zaposljivi. Države članice bi poleg tega ***morale*** povečati ustreznost terciarnega izobraževanja in ***po potrebi*** raziskav za trg dela, izboljšati spremljanje spretnosti in napovedovanje potreb po spretnostih, povečati preglednost in primerljivost spretnosti in kvalifikacij, vključno s tistimi, ki so bile pridobljene v tujini, zagotoviti doslednejšo uporabo vseevropskih klasifikacij (tj. klasifikacije ESCO) ter poskrbeti za več priložnosti za priznavanje in vrednotenje spretnosti in kompetenc, pridobljenih zunaj formalnega izobraževanja in usposabljanja, tudi za begunce in osebe s statusom začasne zaščite. Poleg izkoriščanja potenciala domače delovne sile EU lahko tudi ***privabljanje talentov*** in ***spretnosti iz držav zunaj EU*** z ***upravljanim priseljevanjem in preprečevanjem izkoriščevalskih delovnih pogojev*** prispeva k odpravljanju pomanjkanja spretnosti in delovne sile, med drugim v povezavi z digitalnim prehodom, na primer v sektorjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ***ter*** na področju zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe.	krajšanih skupin in oddaljenih območij do izobraževanja, povečati privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja, podpirati dostop do terciarnega izobraževanja in delež ljudi s terciarno izobrazbo ter povečati število diplomantov, zlasti žensk, s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM) tako na ravni poklicnega izobraževanja in usposabljanja kot v terciarnem izobraževanju. Podpreti bi bilo treba tudi vrhunsko uspešnost in odličnost pri rezultatih izobraževanja, saj sta pomembni pri spodbujanju prihodnjega inovacijskega potenciala EU. Države članice bi morale mladim olajšati prehod iz izobraževanja v zaposlitev s kakovostnimi ***plačanimi*** pripravništvi in vajeništvi ter povečati udejstvovanje odraslih v nenehnem učenju, predvsem tistih s prikrajšanim ozadjem in najmanj usposobljenih. Ob upoštevanju novih zahtev digitalnih, zelenih in starajočih se družb bi morale nadgraditi in povečati ponudbo prožnega začetnega in nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter udeležbo v njem, okrepiti učenje na delovnem mestu v svojih sistemih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, tudi z dostopnim, kakovostnim in učinkovitim vajeništvom, ter podpirati nizko usposobljene odrasle, da bi ti ostali zaposljivi. Države članice bi ***morale*** poleg tega ***po možnosti*** povečati ustreznost terciarnega izobraževanja in raziskav za trg dela, izboljšati spremljanje spretnosti in napovedovanje potreb po spretnostih, povečati preglednost in primerljivost spretnosti in kvalifikacij, vključno s tistimi, ki so bile pridobljene v tujini, zagotoviti doslednejšo uporabo vseevropskih klasifikacij (tj. klasifikacije ESCO) ter poskrbeti za več priložnosti za priznavanje in vrednotenje spretnosti in kompetenc, pridobljenih zunaj formalnega izobraževanja in usposabljanja, tudi za begunce in osebe s statusom začasne zaščite. Poleg izkoriščanja potenciala domače delovne sile EU lahko tudi ***odpiranje zakonitih poti za priseljevanje*** in ***pa preprečevanje izkoriščevalskih delovnih pogojev, pri čemer se delavce iz tretjih držav obravnava enako kot lokalne delavce,*** prispeva k odpravljanju pomanjkanja spretnosti in delovne sile, med drugim v povezavi z ***zelenim in*** digitalnim prehodom, na primer v sektorjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike***, pa tudi*** na področju zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe***, v izobraževanju, prometu in gradbeništvu. Države članice bi morale tudi zagotoviti, da delovne migracije ne bodo poslabšale dosedanjih delovnih pogojev za domače delavce. Vzpostavitev nabora talentov EU skupaj z ambicioznim prenosom direktive o modri karti EU bi lahko ponudilo priložnosti za odpravo pomanjkanja delovne sile na vseh ravneh znanj in spretnosti ter v različnih sektorjih.***

Sprememba 21

Predlog sklepa

Priloga – smernica 6 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Države članice bi morale brezposelnim in neaktivnim osebam zagotoviti učinkovito, pravočasno, usklajeno in prilagojeno pomoč, ki temelji na podpori pri iskanju zaposlitve, usposabljanju, izpopolnjevanju, preusposabljanju in dostopu do drugih podpornih storitev, pri čemer bi morale posebno pozornost nameniti ranljivim skupinam in ljudem, ki sta jih prizadela zeleni in digitalni prehod ali pretresi na trgu dela. Da se znatno zmanjša in prepreči dolgotrajna in strukturna brezposelnost, bi bilo treba čim hitreje ***in najpozneje po 18 mesecih brezposelnosti*** izvajati celovite strategije, ki ***zajemajo*** poglobljene individualne ocene brezposelnih oseb. Brezposelnost mladih in vprašanje mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo, bi bilo treba še naprej reševati s preprečevanjem zgodnjega opuščanja izobraževanja in usposabljanja ter strukturnimi izboljšavami prehoda iz šolanja v zaposlitev, med drugim s polnim izvajanjem okrepljenega jamstva za mlade, ki bi moralo tudi podpreti kakovostne zaposlitvene možnosti za mlade. Poleg tega bi morale države članice zlasti okrepiti prizadevanja za poudarjanje, kako zeleni in digitalni prehod prinašata novo perspektivo za prihodnost ter priložnosti za mlade na trgu dela.	Države članice bi morale brezposelnim in neaktivnim osebam zagotoviti učinkovito, pravočasno, usklajeno in prilagojeno pomoč, ki temelji na podpori pri iskanju zaposlitve, usposabljanju, izpopolnjevanju, preusposabljanju in dostopu do drugih podpornih storitev, pri čemer bi morale posebno pozornost nameniti ranljivim skupinam in ljudem, ki sta jih prizadela ***nujno potrebna*** zeleni in digitalni prehod ali pretresi na trgu dela. Da se znatno zmanjša in prepreči dolgotrajna in strukturna brezposelnost, bi bilo treba čim hitreje ***začeti*** izvajati celovite strategije, ki ***bi zajemale*** poglobljene individualne ocene brezposelnih oseb. Brezposelnost mladih in vprašanje mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo, bi bilo treba še naprej reševati s preprečevanjem zgodnjega opuščanja izobraževanja in usposabljanja ter strukturnimi izboljšavami prehoda iz šolanja v zaposlitev, med drugim s polnim izvajanjem okrepljenega jamstva za mlade, ki bi moralo tudi podpreti kakovostne zaposlitvene možnosti za mlade. Poleg tega bi morale države članice zlasti okrepiti prizadevanja za poudarjanje, kako zeleni in digitalni prehod prinašata novo perspektivo za prihodnost ter priložnosti za mlade na trgu dela.

Sprememba 22

Predlog sklepa

Priloga – smernica 6 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Države članice bi si morale prizadevati za odpravo ovir in odvračilnih dejavnikov za udeležbo na trgu dela ter zagotoviti spodbude zanjo, predvsem za osebe z nizkimi dohodki, prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu (pogosto ženske) in najbolj oddaljene od trga dela, vključno z osebami z migrantskim ozadjem in ***marginaliziranimi*** Romi. Glede na veliko pomanjkanje delovne sile v nekaterih poklicih in sektorjih (zlasti v sektorjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter na področju zdravstvenega varstva, dolgotrajne oskrbe, izobraževanja, prometa in gradbeništva) bi morale države članice prispevati h krepitvi ponudbe delovne sile, zlasti s spodbujanjem ustreznih plač in delovnih pogojev, ter zagotoviti, da sistemi obdavčitve in socialnih prejemkov ***spodbujajo*** udeležbo na trgu dela ter da so aktivne politike trga dela učinkovite in dostopne, pri tem pa upoštevati vlogo socialnih partnerjev. Države članice bi morale tudi podpirati delovno okolje, prilagojeno invalidom, med drugim s ciljno usmerjeno finančno in tehnično podporo, infor-	Države članice bi si morale prizadevati za odpravo ovir in odvračilnih dejavnikov za udeležbo na trgu dela ter zagotoviti spodbude zanjo, predvsem za osebe z nizkimi dohodki, prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu (pogosto ženske) in najbolj oddaljene od trga dela, vključno z osebami z migrantskim ozadjem in Romi. Glede na veliko pomanjkanje delovne sile v nekaterih poklicih in sektorjih (zlasti v sektorjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter na področju zdravstvenega varstva, dolgotrajne oskrbe, izobraževanja, prometa in gradbeništva) bi morale države članice prispevati h krepitvi ponudbe delovne sile, zlasti s spodbujanjem ustreznih plač in ***dostojnih*** delovnih pogojev, ter zagotoviti, da sistemi obdavčitve in socialnih prejemkov ***podpirajo*** udeležbo na trgu dela ter da so aktivne politike trga dela učinkovite in dostopne, pri tem pa upoštevati vlogo socialnih partnerjev. Države članice bi morale tudi podpirati delovno okolje, prilagojeno invalidom, med drugim s ciljno usmerjeno finančno in tehnično podporo, informiranjem, ozave-

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
miranjem, ozaveščanjem in storitvami, ki invalidom omogočajo udeležbo na trgu dela in v družbi. ***Obravnavati*** bi bilo treba ***vrzel stopnje delovne aktivnosti*** in ***plačilno vrzel*** med spoloma ter spolne stereotipe. Države članice bi morale zagotoviti enakost spolov in večjo udeležbo žensk na trgu dela, med drugim z zagotavljanjem enakih možnosti in poklicnega napredovanja ter odpravo ovir za dostop do vodstvenih položajev na vseh ravneh odločanja, pa tudi z obravnavo nasilja in nadlegovanja pri delu, ki je problem, s katerim se soočajo zlasti ženske. Zagotoviti bi bilo treba enako plačilo za enako delo ali delo enake vrednosti ter preglednost plač. Spodbujati bi bilo treba usklajevanje poklicnega, družinskega in zasebnega življenja tako žensk kot moških, predvsem z omogočanjem cenovno dostopnih in kakovostnih storitev dolgotrajne oskrbe ter vzgoje in varstva predšolskih otrok, pa tudi z ustreznimi politikami za obravnavanje sprememb, ki jih je v svet dela prinesla digitalizacija. Države članice bi morale staršem in drugim osebam z obveznostmi oskrbe omogočiti dostop do ustreznega dopusta iz družinskih razlogov in prožnih ureditev dela, da bi lahko usklajevali poklicno, družinsko in zasebno življenje, ter spodbujati uravnoteženo uveljavljanje teh pravic med starši.	ščanjem in storitvami, ki invalidom omogočajo udeležbo na trgu dela in v družbi***, pri čemer bi lahko imelo socialno gospodarstvo ključno vlogo pri zagotavljanju kakovostnih delovnih mest za invalide***. ***Na delovnih mestih bi bilo treba v celoti izvajati različne smernice, pripravljene v okviru svežnja o zaposlovanju v okviru evropske strategije o pravicah invalidov za obdobje 2023–2030. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti pravici do razumne prilagoditve, izvajanju strategij zadrževanja zaposlenih*** in ***boju proti diskriminatornim praksam. Obravnavati bi bilo treba razlike v zaposlenosti in plačah*** med spoloma ter ***poklicne*** spolne stereotipe ***in po spolu segmentirane trge dela ter pri tem ustrezno upoštevati sistematične razlike med spoloma pri dostopu do ustreznega izobraževanja in usposabljanja***. Države članice bi morale zagotoviti enakost spolov in večjo udeležbo žensk na trgu dela, med drugim z zagotavljanjem enakih možnosti in poklicnega napredovanja ter odpravo ovir za dostop do vodstvenih položajev na vseh ravneh odločanja, pa tudi z obravnavo nasilja in nadlegovanja pri delu, ki je problem, s katerim se soočajo zlasti ženske. Zagotoviti bi bilo treba enako plačilo za enako delo ali delo enake vrednosti ter preglednost plač. Spodbujati bi bilo treba usklajevanje poklicnega, družinskega in zasebnega življenja tako žensk kot moških, predvsem z omogočanjem cenovno dostopnih in kakovostnih storitev dolgotrajne oskrbe ter vzgoje in varstva predšolskih otrok, pa tudi z ustreznimi politikami za obravnavanje sprememb, ki jih je v svet dela prinesla digitalizacija. ***Pravica delavcev do odklopa je v tem okviru bistvenega pomena.*** Države članice bi morale staršem in drugim osebam z obveznostmi oskrbe omogočiti dostop do ustreznega dopusta iz družinskih razlogov in prožnih ureditev dela, da bi lahko usklajevali poklicno, družinsko in zasebno življenje, ter spodbujati uravnoteženo uveljavljanje teh pravic med starši.

Sprememba 23

Predlog sklepa

Priloga – smernica 7 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Da bi imeli koristi od dinamične in produktivne delovne sile ter novih delovnih vzorcev in poslovnih modelov, bi morale države članice sodelovati s socialnimi partnerji v zvezi s pravičnimi, preglednimi in predvidljivimi delovnimi pogoji, pri tem pa uravnotežiti pravice in obveznosti. Zmanjšati in preprečiti bi morale segmentacijo trgov dela, se boriti proti neprijavljenemu delu in navidezni samozaposlitvi ter spodbujati prehod na zaposlitve za nedoločen čas. Predpisi o varstvu zaposlitve, delovno pravo in pristojne institucije bi morali zagotavljati ***ustrezno okolje za*** zaposlovanje in ***potrebno prožnost*** za ***delodajalce***, da se lahko ***hitro*** prilagodijo ***spremembam*** v ***gospodarstvu, hkrati pa varovati pravice delavcev*** in ***zagotavljati socialno zaščito***, ***ustrezno raven varnosti ter zdravo, varno in dobro prilagojeno delovno okolje*** za ***vse delavce***. Spodbujanje uporabe prožnih ureditev dela, kot je delo na daljavo, lahko prispeva k višjim stopnjam zaposlenosti in bolj vključujočim trgom dela. Poleg tega bi morale države članice delavce, podjetja in druge akterje podpirati pri	Da bi imeli koristi od dinamične in produktivne delovne sile ter novih delovnih vzorcev in poslovnih modelov, bi morale države članice sodelovati s socialnimi partnerji v zvezi s pravičnimi, preglednimi in predvidljivimi delovnimi pogoji, pri tem pa uravnotežiti pravice in obveznosti. Zmanjšati in preprečiti bi morale segmentacijo trgov dela, se boriti proti neprijavljenemu delu in navidezni samozaposlitvi ter spodbujati prehod na zaposlitve za nedoločen čas. Predpisi o varstvu zaposlitve, delovno pravo in pristojne institucije bi morali zagotavljati ***varstvo pravic delavcev, visoko raven socialne zaščite in varno zaposlitev, vključujoče*** zaposlovanje***, zdravje*** in ***varnost pri delu ter dobro prilagojeno delovno okolje*** za ***vse delavce. Hkrati bi morale države članice zagotoviti primerno okolje, da se lahko podjetja in delodajalci prilagodijo na spremembe. Države članice bi morale*** v ***celoti izvajati predpise EU o zdravju*** in ***varnosti pri delu***, ***vključno z zavezujočimi mejnimi vrednostmi za poklicno izpostavljenost, da bi si prizadevale*** za ***zmanjšanje števila nesreč***

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
digitalni preobrazbi, med drugim s spodbujanjem uporabe etičnih in zaupanja vrednih orodij umetne inteligence. To lahko vključuje politike za izpopolnjevanje in preusposabljanje delavcev za nove poklice ter spodbude za podjetja, da razvijejo in uporabljajo tehnologije, ki lahko povečajo produktivnost, dopolnijo človeško delo in ublažijo pomanjkanje delovne sile v kritičnih sektorjih. Na splošno, še zlasti pa v kontekstu digitalizacije, je treba zagotoviti spoštovanje pravic delavcev v zvezi z delovnim časom, delovnimi pogoji, duševnim zdravjem na delovnem mestu ter usklajevanjem poklicnega in zasebnega življenja. Preprečiti bi bilo treba delovna razmerja, ki vodijo do prekarnih delovnih pogojev, tudi primere, ki vključujejo platformne delavce, in ***sicer z zagotavljanjem pravičnosti***, ***preglednosti*** in ***odgovornosti*** pri uporabi algoritmov ter ***z bojem*** proti zlorabi atipičnih pogodb. V primeru nezakonite odpovedi bi bilo treba zagotoviti dostop do učinkovitega in nepristranskega reševanja sporov ter pravico do pravnega sredstva, vključno z ustrezno odškodnino, kadar je to primerno.	***s smrtnim izidom pri delu in odpravo raka na delovnem mestu***. Spodbujanje uporabe prožnih ureditev dela, kot je delo na daljavo, lahko prispeva k višjim stopnjam zaposlenosti in bolj vključujočim trgom dela***, prej izključenim skupinam delavcev pa lahko pomaga pri ponovnem dostopanju do trga dela. Hkrati obstaja tveganje, da bodo zabrisane meje med delovnim časom in zasebnim življenjem, zato je potrebna direktiva o pravici do odklopa***. Poleg tega bi morale države članice delavce, podjetja in druge akterje podpirati pri digitalni preobrazbi, med drugim s spodbujanjem uporabe etičnih in zaupanja vrednih orodij umetne inteligence. To lahko vključuje politike***, oblikovane v sodelovanju s socialnimi partnerji,*** za izpopolnjevanje in preusposabljanje delavcev za nove poklice ter spodbude za podjetja, da razvijejo in uporabljajo tehnologije, ki lahko povečajo produktivnost, dopolnijo človeško delo in ublažijo pomanjkanje delovne sile v kritičnih sektorjih. Na splošno, še zlasti pa v kontekstu digitalizacije, je treba zagotoviti spoštovanje pravic delavcev v zvezi z delovnim časom, ***demokracijo na delovnem mestu,*** delovnimi pogoji, duševnim zdravjem na delovnem mestu ter usklajevanjem poklicnega in zasebnega življenja ***ter enake pravice za vse delavce, ne glede na velikost podjetja in osnovno pogodbo o zaposlitvi***. Preprečiti bi bilo treba delovna razmerja, ki vodijo do prekarnih delovnih pogojev, ***kot so navidezna samozaposlitev, navidezna pripravništva ali druge vrste prikritih delovnih razmerij,*** tudi primere, ki vključujejo platformne delavce***. Zato je bistveno, da države članice izvajajo direktivo o izboljšanju delovnih pogojev pri platformnem delu, zagotovijo, da lahko osebe, ki delajo prek digitalnih platform dela, v celoti uživajo svoje pravice in socialne ugodnosti, okrepijo inšpekcije dela in uvedejo odvračilne sankcije. Države članice bi morale zagotoviti pravičnost***, ***preglednost*** in ***človeško odgovornost*** pri uporabi algoritmov ter ***se boriti*** proti zlorabi atipičnih pogodb. V primeru nezakonite odpovedi bi bilo treba zagotoviti dostop do učinkovitega in nepristranskega reševanja sporov ter pravico do pravnega sredstva, vključno z ustrezno odškodnino, kadar je to primerno.

Sprememba 24

Predlog sklepa

Priloga – smernica 7 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Cilj politik bi moral biti izboljšati in podpreti udeležbo na trgu dela, usklajevanje ponudbe in povpraševanja na njem ter prehode znotraj njega, tudi v luči demografskih sprememb in v prikrajšanih regijah. Države članice bi morale učinkovito aktivirati tiste, ki lahko sodelujejo na trgu dela, in jim to udeležbo omogočiti, zlasti premalo zastopane skupine, kot so ženske in mladi, in osebe v ranljivem položaju, kot so nižje usposobljene osebe in dolgotrajno brezposelni, invalidi, osebe z migrantskim ozadjem, vključno z osebami s statusom začasne zaščite, osebe iz romskih skupnosti in starejši delavci. Države članice bi morale povečati obseg in učinkovitost aktivnih politik trga dela, tako da bi jih bolje usmerile, povečale njihov domet in obseg ter jih bolje povezale s socialnimi storitvami, usposabljanjem in dohodkovno podporo za brezposelne med iskanjem zaposlitve na podlagi njihovih pravic in odgovornosti. Države članice bi morale čim bolje izkoristiti financiranje in tehnično podporo EU za povečanje zmogljivosti javnih služb za zaposlovanje, da bi nudile pravočasno in prilagojeno pomoč iskalcem zaposlitve, se odzivale na sedanje in prihodnje potrebe trga dela ter izvajale upravljanje na podlagi uspešnosti, ter podpreti njihovo zmogljivost za uporabo podatkov in digitalne tehnologije. ***Pri tem imajo pomembno vlogo tudi zasebne službe za zaposlovanje.***	Cilj politik bi moral biti izboljšati in podpreti udeležbo na trgu dela, usklajevanje ponudbe in povpraševanja na njem ter prehode znotraj njega, tudi v luči demografskih sprememb in v prikrajšanih regijah. Države članice bi morale učinkovito aktivirati tiste, ki lahko sodelujejo na trgu dela, in jim to udeležbo omogočiti, zlasti premalo zastopane skupine, kot so ženske in mladi, in osebe v ranljivem položaju, kot so nižje usposobljene osebe in dolgotrajno brezposelni, invalidi, osebe z migrantskim ozadjem, vključno z osebami s statusom začasne zaščite, osebe iz romskih skupnosti in starejši delavci. Države članice bi morale povečati obseg in učinkovitost aktivnih politik trga dela, tako da bi jih bolje usmerile, povečale njihov domet in obseg ter jih bolje povezale s socialnimi storitvami, usposabljanjem in dohodkovno podporo za brezposelne med iskanjem zaposlitve na podlagi njihovih pravic in odgovornosti. Države članice bi morale čim bolje izkoristiti financiranje in tehnično podporo EU ***ter nacionalne vire*** za povečanje zmogljivosti javnih služb za zaposlovanje, da bi nudile pravočasno in prilagojeno pomoč iskalcem zaposlitve, se odzivale na sedanje in prihodnje potrebe trga dela ter izvajale upravljanje na podlagi uspešnosti, ter podpreti njihovo zmogljivost za uporabo podatkov in digitalne tehnologije.

Sprememba 25

Predlog sklepa

Priloga – smernica 7 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Države članice bi morale brezposelnim zagotavljati ustrezna denarna nadomestila za brezposelnost za ***razumno*** obdobje ter v skladu z njihovimi prispevki in nacionalnimi pravili o upravičenosti***. Denarna nadomestila za brezposelnost ne bi smela odvračati od hitre ponovne zaposlitve,*** dopolnjevati ***pa*** bi jih morale aktivne politike trga dela, vključno z ukrepi za izpopolnjevanje in preusposabljanje, tudi glede na pomanjkanje delovne sile in spretnosti.	Države članice bi morale brezposelnim zagotavljati ustrezna denarna nadomestila za brezposelnost za ***dovolj dolgo*** obdobje ter v skladu z njihovimi prispevki in nacionalnimi pravili o upravičenosti ***in na podlagi načela nediskriminacije.*** Dopolnjevati bi jih morale aktivne politike trga dela, vključno z ukrepi za izpopolnjevanje in preusposabljanje, tudi glede na pomanjkanje ***in neskladja*** delovne sile in spretnosti***, podpreti pa bi jih bilo treba z mehanizmi medsebojnega učenja med državami članicami***.

Sprememba 26

Predlog sklepa

Priloga – smernica 7 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Treba bi bilo povečati in ustrezno podpreti mobilnost učečih se, vajencev in delavcev, zlasti učečih se v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, ki imajo manj izkušenj z mobilnostjo, da se okrepijo njihove spretnosti in poveča njihova zaposljivost ter izkoristi celoten potencial evropskega trga dela in prispeva h konkurenčnosti na ravni EU. Obravnavati bi bilo treba ovire za mobilnost delovne sile v EU, vključno s postopki za priznavanje poklicnih kvalifikacij ali prenos pridobljenih pravic iz socialne varnosti. Treba bi bilo zagotoviti pravične in dostojne pogoje za vse, ki opravljajo čezmejno dejavnost, in sicer s preprečevanjem diskriminacije in zagotavljanjem enake obravnave z državljani EU, izvrševanjem nacionalne zakonodaje in zakonodaje EU ter krepitvijo upravnega sodelovanja med nacionalnimi upravami v zvezi z mobilnimi delavci ob podpori Evropskega organa za delo.	Treba bi bilo povečati in ustrezno podpreti mobilnost učečih se, vajencev in delavcev, zlasti učečih se v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, ki imajo manj izkušenj z mobilnostjo, da se okrepijo njihove spretnosti in poveča njihova zaposljivost ter izkoristi celoten potencial evropskega trga dela in prispeva h konkurenčnosti na ravni EU. Obravnavati bi bilo treba ovire za mobilnost delovne sile v EU, vključno s postopki za priznavanje poklicnih kvalifikacij ali prenos pridobljenih pravic iz socialne varnosti. ***Države članice bi morale na podlagi dela projektne skupine za uveljavljanje pravil enotnega trga poenostaviti in standardizirati svoje zahteve glede poročanja. Poleg tega bi morale države članice poskrbeti, da bodo njihove uprave lahko sprejemale standardizirane dokumente v drugih jezikih Unije.*** Treba bi bilo zagotoviti pravične in dostojne pogoje za vse, ki opravljajo čezmejno dejavnost, in sicer s preprečevanjem diskriminacije in zagotavljanjem enake obravnave z državljani EU, izvrševanjem nacionalne zakonodaje in zakonodaje EU ter krepitvijo upravnega sodelovanja med nacionalnimi upravami v zvezi z mobilnimi delavci ob podpori Evropskega organa za delo. ***Države članice bi morale podpirati delovno mobilnosti, obenem pa se učinkovito boriti proti begu možganov iz nekaterih regij, predvsem v južnih in vzhodnih državah članicah in v oddaljenih in podeželskih območjih.***

Sprememba 27

Predlog sklepa

Priloga – smernica 7 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
V primeru začasnega zaprtja meja ***iz javnozdravstvenih razlogov*** bi bilo treba podpreti mobilnost delavcev v kritičnih poklicih ter čezmejnih, sezonskih in napotenih delavcev. Države članice bi morale še naprej sodelovati v partnerstvih za privabljanje talentov za izboljšanje zakonitih migracijskih poti z uvedbo novih programov mobilnosti ter zagotoviti učinkovito politiko vključevanja delavcev in njihovih družin, ki zajema izobraževanje in usposabljanje, vključno z jezikovnim usposabljanjem, zaposlovanje, zdravje in stanovanjsko vprašanje.	V primeru začasnega zaprtja meja bi bilo treba podpreti mobilnost delavcev v kritičnih poklicih ter čezmejnih, sezonskih in napotenih delavcev. Države članice bi morale še naprej sodelovati v partnerstvih za privabljanje talentov za izboljšanje zakonitih migracijskih poti z uvedbo novih programov mobilnosti ter zagotoviti učinkovito politiko vključevanja delavcev in njihovih družin, ki zajema izobraževanje in usposabljanje, vključno z jezikovnim usposabljanjem, zaposlovanje, zdravje in stanovanjsko vprašanje.

Sprememba 28

Predlog sklepa

Priloga – smernica 7 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Države članice bi si morale tudi prizadevati za ustvarjanje ustreznih pogojev za nove oblike in načine dela, tako da izkoristijo njihov potencial za ustvarjanje delovnih mest, hkrati pa zagotovijo njihovo skladnost z obstoječimi socialnimi pravicami. Poskrbeti bi morale za svetovanje o pravicah in obveznostih, ki se uporabljajo pri atipičnih pogodbah in novih oblikah dela, kot so delo prek digitalnih platform dela in ***stalno ali polstalno*** delo na daljavo. V zvezi s tem imajo lahko ključno vlogo socialni partnerji, ki bi jih morale države članice podpreti pri doseganju in zastopanju ljudi, ki opravljajo atipično delo in nove oblike dela. Države članice bi morale razmisliti tudi o zagotovitvi podpore pri izvrševanju (na primer smernice ali posebna usposabljanja za delovne ***inšpektorate***) v zvezi z izzivi, ki izhajajo iz novih oblik organizacije dela, vključno z uporabo digitalnih tehnologij in umetne inteligence, kot so algoritemsko upravljanje, nadziranje delavcev in delo na daljavo.	Države članice bi si morale tudi prizadevati za ustvarjanje ustreznih pogojev za nove oblike in načine dela, tako da izkoristijo njihov potencial za ustvarjanje delovnih mest, hkrati pa zagotovijo njihovo skladnost z obstoječimi socialnimi pravicami ***ter delovnim pravom Unije in nacionalnim delovnim pravom***. Poskrbeti bi morale za svetovanje o pravicah in obveznostih, ki se uporabljajo pri atipičnih pogodbah in novih oblikah dela, kot so delo prek digitalnih platform dela in delo na daljavo. V zvezi s tem imajo lahko ključno vlogo socialni partnerji, ki bi jih morale države članice podpreti pri doseganju in zastopanju ljudi, ki opravljajo atipično delo in nove oblike dela. Države članice bi morale razmisliti tudi o zagotovitvi podpore pri izvrševanju (na primer ***povečanju vloge, virov in zmogljivosti delovnega inšpektorata in dodatnih ukrepih, kot so*** smernice ali posebna usposabljanja za delovne ***inšpektorje***) v zvezi z izzivi, ki izhajajo iz novih oblik organizacije dela, vključno z uporabo digitalnih tehnologij in umetne inteligence, kot so algoritemsko upravljanje, nadziranje delavcev in delo na daljavo.

Sprememba 29

Predlog sklepa

Priloga – smernica 7 – odstavek 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Države članice bi morale zagotoviti ugodno okolje za dvostranski in tristranski socialni dialog na vseh ravneh, vključno s kolektivnimi pogajanji, v javnem in zasebnem sektorju, in sicer v skladu z nacionalnim pravom in/ali prakso ter po posvetovanju in v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji in ob spoštovanju njihove avtonomije. Države članice bi morale v oblikovanje in izvajanje zaposlitvenih, socialnih, in kjer je primerno, gospodarskih in drugih javnih politik, tudi v določanje in posodabljanje zakonsko določenih minimalnih plač, sistematično, smiselno in pravočasno vključiti socialne partnerje. Države članice bi morale spodbujati večjo pokritost s kolektivnimi pogajanji, med drugim s podporo vzpostavljanju in krepitvi zmogljivosti socialnih partnerjev, omogočati učinkovita kolektivna pogajanja na vseh ustreznih ravneh ter spodbujati usklajevanje med temi ravnmi in znotraj njih. Socialne partnerje bi bilo treba spodbujati k pogajanjem za ko-	Države članice bi morale ***spodbujati demokracijo na delovnem mestu in*** zagotoviti ugodno okolje za dvostranski in tristranski socialni dialog na vseh ravneh, vključno s kolektivnimi pogajanji, v javnem in zasebnem sektorju, in sicer v skladu z nacionalnim pravom in/ali prakso ter po posvetovanju in v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji in ob spoštovanju njihove avtonomije. Države članice bi morale v oblikovanje in izvajanje zaposlitvenih, socialnih, in kjer je primerno, gospodarskih in drugih javnih politik, tudi v določanje in posodabljanje zakonsko določenih minimalnih plač, sistematično, smiselno in pravočasno vključiti socialne partnerje. Države članice bi morale spodbujati večjo pokritost s kolektivnimi pogajanji, med drugim s podporo vzpostavljanju in krepitvi zmogljivosti socialnih partnerjev, omogočati učinkovita kolektivna pogajanja na vseh ustreznih ravneh ter spodbujati usklajevanje med temi ravnmi in znotraj njih. Socialne partnerje bi bilo treba spodbujati k pogaja-

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
lektivne pogodbe in sklepanju takih pogodb v zadevah, ki so zanje relevantne, pri tem pa v celoti spoštovati njihovo avtonomijo in pravico do kolektivnih ukrepov.	njem za kolektivne pogodbe in sklepanju takih pogodb v zadevah, ki so zanje relevantne, pri tem pa v celoti spoštovati njihovo avtonomijo in pravico do kolektivnih ukrepov. ***Države članice bi morale brez odlašanja izvajati Direktivo (EU) 2022/2041 in po potrebi pripraviti akcijske načrte za povečanje pokritosti s kolektivnimi pogajanji v skladu z navedeno direktivo.***

Sprememba 30

Predlog sklepa

Priloga – smernica 7 – odstavek 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Države članice bi morale po potrebi in na podlagi obstoječih nacionalnih praks upoštevati izkušnje organizacij civilne družbe v zvezi z zaposlovanjem in socialnimi vprašanji.	***Brez poseganja v pristojnosti in avtonomijo socialnih partnerjev ter njihovo pravico do pogajanja*** in ***sklepanja kolektivnih pogodb ter*** na podlagi obstoječih nacionalnih praks ***bi morale države članice po potrebi*** upoštevati ***tudi*** izkušnje organizacij civilne družbe v zvezi z zaposlovanjem in socialnimi vprašanji.

Sprememba 31

Predlog sklepa

Priloga – smernica 8 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Države članice bi morale spodbujati trge dela, ki so vključujoči in odprti za vse, tako da uvedejo učinkovite ukrepe za ***boj proti vsem oblikam*** diskriminacije in ***spodbujanje*** enakih možnosti za vse, zlasti za skupine, ki so na trgu dela premalo zastopane, pri tem pa tudi ustrezno upoštevajo regionalno in teritorialno razsežnost. Zagotoviti bi morale enako obravnavo pri zaposlovanju, socialni zaščiti, zdravstvenem varstvu, vzgoji in varstvu predšolskih otrok, dolgotrajni oskrbi, izobraževanju ter dostopu do blaga in storitev, vključno s stanovanji, ne glede na spol, raso ali etnično poreklo, vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost.	Države članice bi morale spodbujati trge dela, ki so vključujoči in odprti za vse, tako da uvedejo učinkovite ukrepe za ***odpravo vseh oblik*** diskriminacije in ***zagotavljanje*** enakih možnosti za vse, zlasti za skupine, ki so na trgu dela premalo zastopane, pri tem pa tudi ustrezno upoštevajo regionalno in teritorialno razsežnost. Zagotoviti bi morale enako obravnavo pri zaposlovanju, socialni zaščiti, zdravstvenem varstvu, vzgoji in varstvu predšolskih otrok, ***nadomestni in*** dolgotrajni oskrbi, izobraževanju ter dostopu do blaga in storitev, vključno s stanovanji, ne glede na spol, raso ali etnično poreklo, vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost.

Sprememba 32

Predlog sklepa

Priloga – smernica 8 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Države članice bi morale posodobiti sisteme socialne zaščite, da bi zagotovile ustrezno, uspešno, učinkovito in trajnostno socialno zaščito za vse v vseh življenjskih obdobjih ter tako povečale socialno vključenost in navzgor usmerjeno družbeno mobilnost, spodbudile udeležbo na trgu dela, podpirale socialne naložbe, se borile proti revščini in socialni izključenosti ter odpravljale neenakosti, tudi z oblikovanjem sistemov obdavčitve in sistemov socialnih prejemkov ter ocenjevanjem distribucijskega učinka politik. Z dopolnjevanjem splošnih pristopov s ciljno usmerjenimi se bo povečala učinkovitost sistemov socialne zaščite. Pri posodobitvi sistemov socialne zaščite bi si morali prizadevati tudi za izboljšanje njihove odpornosti na večplastne izzive. Posebno ***pozornost*** bi bilo treba ***nameniti*** ranljivim gospodinjstvom, ki najbolj čutijo posledice ***zelenega*** in ***digitalnega prehoda*** ter ***visokih življenjskih stroškov***, vključno s stroški energije. Glede na porast atipičnih oblik dela bi morale države članice nadalje obravnavati vrzeli pri dostopu delavcev in samozaposlenih do socialne zaščite.	Države članice bi morale posodobiti sisteme socialne zaščite, da bi zagotovile ustrezno, uspešno, učinkovito in trajnostno socialno zaščito za vse v vseh življenjskih obdobjih ter tako povečale socialno vključenost in navzgor usmerjeno družbeno mobilnost, spodbudile udeležbo na trgu dela, podpirale socialne naložbe, se borile proti revščini in socialni izključenosti ter odpravljale neenakosti, tudi z oblikovanjem sistemov obdavčitve in sistemov socialnih prejemkov ter ocenjevanjem distribucijskega učinka politik. Z dopolnjevanjem splošnih pristopov s ciljno usmerjenimi se bo povečala učinkovitost sistemov socialne zaščite. Pri posodobitvi sistemov socialne zaščite bi si morali prizadevati tudi za izboljšanje njihove odpornosti na večplastne izzive. Posebno ***podporo*** bi bilo treba ***zagotoviti*** ranljivim gospodinjstvom, ki najbolj čutijo posledice ***klimatskih sprememb, izzive, povezane*** z ***zelenim*** in ***digitalnim prehodom*** ter ***visoke življenjske stroške***, vključno s stroški energije. Glede na porast atipičnih oblik dela bi morale države članice nadalje obravnavati vrzeli pri dostopu delavcev in samozaposlenih do socialne zaščite.

Sprememba 33

Predlog sklepa

Priloga – smernica 8 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Države članice bi morale razviti in povezati tri razsežnosti aktivnega vključevanja – ustrezno dohodkovno podporo, vključujoče trge dela in dostop do kakovostnih podpornih storitev, prilagojenih individualnim potrebam. Sistemi socialne zaščite bi morali zagotavljati ustrezen socialnovarstveni prejemek na podlagi minimalnega dohodka za vse osebe z nezadostnimi sredstvi ter krepiti socialno vključenost s podpiranjem in spodbujanjem aktivne udeležbe na trgu dela in v družbi, med drugim s ciljno usmerjenimi socialnimi storitvami. Razpoložljivost cenovno ugodnih, dostopnih in kakovostnih storitev, kot so vzgoja in varstvo predšolskih otrok, zunajšolsko varstvo, izobraževanje, usposabljanje, stanovanja ter zdravstvo in dolgotrajna oskrba, je temeljni pogoj za zagotavljanje enakih možnosti. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti boju proti revščini in socialni izključenosti, vključno z revščino zaposlenih, v skladu s krovnimi cilji Unije in nacionalnimi cilji za leto 2030 v zvezi z zmanjšanjem revščine. Še zlasti bi bilo treba s celovitimi in celostnimi ukrepi obravnavati revščino in socialno izključenost otrok, med drugim s polnim izvajanjem evropskega jamstva za otroke. Države članice bi morale zagotoviti, da ima vsakdo dostop do kakovostnih osnovnih storitev, tudi otroci. Ljudem v stiski ali v ranljivem položaju bi morale zagotoviti tudi	Države članice bi morale razviti in povezati tri razsežnosti aktivnega vključevanja – ustrezno dohodkovno podporo, vključujoče trge dela in dostop do kakovostnih podpornih storitev, prilagojenih individualnim potrebam. Sistemi socialne zaščite bi morali zagotavljati ustrezen socialnovarstveni prejemek na podlagi minimalnega dohodka za vse osebe z nezadostnimi sredstvi ter krepiti socialno vključenost s podpiranjem in spodbujanjem ***ljudi v aktivni dobi do*** aktivne udeležbe na trgu dela in v družbi, med drugim s ciljno usmerjenimi socialnimi storitvami. Razpoložljivost cenovno ugodnih, dostopnih in kakovostnih storitev, kot so vzgoja in varstvo predšolskih otrok, zunajšolsko varstvo, izobraževanje, usposabljanje, stanovanja ter zdravstvo in dolgotrajna oskrba ***ter nadomestna oskrba in podpora za oskrbovalce***, je temeljni pogoj za zagotavljanje enakih možnosti. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti boju proti revščini in socialni izključenosti, vključno z revščino zaposlenih, v skladu s krovnimi cilji Unije in nacionalnimi cilji za leto 2030 v zvezi z zmanjšanjem revščine. Še zlasti bi bilo treba s celovitimi in celostnimi ukrepi obravnavati revščino in socialno izključenost otrok, med drugim s polnim izvajanjem evropskega jamstva za otroke. Države članice bi morale zagotoviti, da ima vsakdo dostop do kakovostnih osnovnih storitev, tudi otroci. Ljudem v stiski ali v ran-

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
dostop do ustreznih in cenovno ugodnih socialnih stanovanj ali stanovanjske pomoči. Zagotoviti bi morale čist in pravičen energetski prehod ter obravnavati energetsko revščino kot vse pogostejšo obliko revščine, med drugim s ciljno usmerjenimi podpornimi ukrepi za gospodinjstva v ranljivem položaju, kadar je to ustrezno. Države članice bi morale učinkovito izkoristiti financiranje in tehnično podporo EU za vlaganje v socialna stanovanja, prenovo stanovanj in spremljevalne storitve ter obravnavanje nujnih potreb po cenovno dostopnih in dostojnih stanovanjih. Pri teh storitvah bi morale upoštevati specifične potrebe invalidov, vključno z dostopnostjo. Posebej bi se morale posvetiti problematiki brezdomstva, in sicer s spodbujanjem dostopa do trajnih stanovanjskih rešitev in izvajanja ustreznih podpornih storitev.	ljivem položaju bi morale zagotoviti tudi dostop do ustreznih in cenovno ugodnih socialnih stanovanj ali stanovanjske pomoči. Zagotoviti bi morale čist in pravičen energetski prehod ter ***nujno*** obravnavati energetsko revščino kot vse pogostejšo obliko revščine, med drugim s ciljno usmerjenimi podpornimi ukrepi za gospodinjstva v ranljivem položaju, kadar je to ustrezno. Države članice bi morale učinkovito izkoristiti financiranje in tehnično podporo EU za vlaganje v socialna stanovanja, prenovo stanovanj in spremljevalne storitve ter obravnavanje nujnih potreb po cenovno dostopnih in dostojnih stanovanjih. Pri teh storitvah bi morale upoštevati specifične potrebe invalidov, vključno z dostopnostjo. Posebej bi se morale posvetiti problematiki brezdomstva, in sicer s spodbujanjem dostopa do trajnih stanovanjskih rešitev ***(pristop „najprej stanovanje“)*** in izvajanja ustreznih podpornih storitev.

Sprememba 34

Predlog sklepa

Priloga – smernica 8 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Države članice bi morale zagotoviti pravočasen dostop do cenovno dostopnega preventivnega in kurativnega kakovostnega zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe ter pri tem ohraniti dolgoročno vzdržnost. Ob vse večjem povpraševanju po dolgotrajni oskrbi, ki je povezano tudi z demografskimi spremembami, bi bilo treba odpraviti vrzeli v ustreznosti ter pomanjkanje delovne sile ***in*** slabe delovne pogoje.	Države članice bi morale zagotoviti pravočasen dostop do cenovno dostopnega preventivnega in kurativnega kakovostnega zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe ter pri tem ohraniti dolgoročno vzdržnost. Ob vse večjem povpraševanju po dolgotrajni oskrbi, ki je povezano tudi z demografskimi spremembami, bi bilo treba odpraviti vrzeli v ustreznosti ter pomanjkanje delovne sile***,*** slabe delovne pogoje ***in pogosto neustrezna plačila, ki jih prejemajo oskrbovalci***.

Sprememba 35

Predlog sklepa

Priloga – smernica 8 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
Glede na vse daljšo življenjsko dobo in demografske spremembe bi morale države članice zagotoviti ustreznost in vzdržnost pokojninskih sistemov za delavce in samozaposlene ter ženskam in moškim zagotoviti enake možnosti za pridobivanje in kopičenje pokojninskih pravic, tudi v okviru dodatnih pokojninskih shem, in jim tako zagotoviti ***ustrezne prihodke v starosti***. Pokojninske reforme bi bilo treba podpreti s politikami, katerih cilj je zmanjšanje razlik v pokojninah med spoloma, in ***ukrepi za podaljšanje poklicnega življenja***, ***na primer z dvigom dejanske*** upokojitvene starosti***, zlasti z olajšanjem udeležbe starejših na trgu dela***, ***ter zagotoviti***, da ***so skladne s strategijami aktivnega staranja***. Države članice bi morale vzpostaviti konstruktiven dialog s socialnimi partnerji in drugimi zadevnimi deležniki ter omogočiti ustrezno postopno uvajanje reform.	Glede na vse daljšo življenjsko dobo in demografske spremembe bi morale države članice zagotoviti ustreznost in vzdržnost pokojninskih sistemov za delavce in samozaposlene ter ženskam in moškim zagotoviti enake možnosti za pridobivanje in kopičenje pokojninskih pravic, tudi v okviru dodatnih pokojninskih shem, in jim tako zagotoviti ***dostojne pokojnine nad pragom revščine***. Pokojninske reforme bi bilo treba podpreti s politikami, katerih cilj je zmanjšanje razlik v pokojninah med spoloma, ***tudi z ustrezno ovrednotenimi obdobji materinskega*** in ***starševskega dopusta, ter s spodbujanjem aktivnega in zdravega staranja in dostojnih delovnih pogojev, da bi zagotovili, da lahko delavci dejansko ostanejo zaposleni***, ***dokler ne dosežejo zakonsko določene*** upokojitvene starosti***. Hkrati bi morali imeti delavci, ki so dosegli upokojitveno starost***, ***možnost***, da ***ostanejo aktivni, če to želijo***. Države članice bi morale vzpostaviti konstrukti-

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
	ven dialog s socialnimi partnerji in drugimi zadevnimi deležniki ter omogočiti ustrezno postopno uvajanje reform.